

ТЕМИ ОТ МЕДИИТЕ

16.12.2020 г.

Асоциация на индустриалния капитал в България в медиите

АИКБ

✓ АИКБ: СИВАТА ИКОНОМИКА В БЪЛГАРИЯ ПРОДЪЛЖАВА ДА НАМАЛЯВА

Асоциацията връчи за седми път наградите „Икономика на светло“

Асоциация на индустриалния капитал в България (АИКБ) отчита продължаваща тенденция на спад на сивата икономика за пета поредна година. За 2019 г. Композитният индекс „Икономика на светло“, чрез който Асоциацията измерва светлата част на българската икономика, достига стойност от 78,52 пункта, при 77,76 година по-рано. Това стана ясно по време на официалното представяне на Композитния индекс и връчването на наградите „Икономика на светло“.

От АИКБ отчитат, че през 2019 г. основните причини, задържащи положителните тенденции в изсветляването на икономиката се дължат на липсата на реформи или недостатъчни такива в ключови сектори като здравеопазване, защита на конкуренцията, правосъдието, вътрешен ред и сигурност, пазар на труда. Сред негативните фактори Асоциацията отбелязва и поредното административно повишаване на минималната работна заплата, което е довело до „избуяване“ на нови сиви практики сред нискоквалифицираните работници и служители.

През настоящата година АИКБ актуализира и разшири обхвата на индекса, за да се обхванат повече проявления на сивата икономика. За целта бяха усъвършенствани моделите и методологията за изчисляване на показателите. Разработен е и нов показател – „Заетост на светло“, като данните от него ще бъдат изчислявани и публикувани от 2021 г. Така във фокуса на изследванията ще попадне и трудовия пазар, при който през годините са се откроявали едни от най-съществени проблеми, при това с дълготраен ефект върху националната икономика. Дейностите са извършени в изпълнение на проект „Подобряване достъпа до заетост и качеството на работните места чрез ограничаване и превенция на недеklarираната заетост“.

Вече десет години АИКБ изчислява Композитният индекс „Икономика на светло“, чиято цел е да се опознаят различните проявления на сивата икономика и да се стимулират политиките за нейното ограничаване. От началото на изчисленията до момента Индексът нараства, като единствената година, през която е отчетен спад от 1,2 пункта, е 2014 г. Очакванията на АИКБ са, че и през следващите четири години българската икономика ще продължи плавна тенденция на изсветляване. Като през 2023 г. Композитният индекс ще достигне нива от над 82 пункта.

По време на събитието за седма поредна година Асоциация на индустриалния капитал връчи наградите „Икономика на светло“.

- В категорията за „За нормативен акт или административна практика, които водят до ограничаване на сивата икономика и подобряване на бизнес средата“ победител стана отдел „Счетоводно законодателство“ на Министерство на финансите. Отличието бе връчено за направените промени в Закона за счетоводството, приети от 44-то Народно събрание. Промените в закона може да се определят като ефективна мярка за намаляване на административната тежест върху бизнеса в България и евентуални злоупотреби. Те подобряват бизнес средата в

страната и облекчават търговците. Грамоти в категория получиха още Агенция „Митници“, Национална агенция за приходите и КНСБ.

- Главният икономист на Института за пазарна икономика Лъчезар Богданов грабна отличието „За личност или организация, допринесла за ограничаване и превенция на неформалната икономика посредством активна позиция“. Той пребори конкуренцията на Агенция „Митници“, Изпълнителна агенция „Главна инспекция по труда“ и Софийският арбитражен съд към Сдружение „Международна асоциация за правосъдие и арбитраж“.
- Цветан Петров от Economic.bg е тазгодишният победител в категорията „Журналист или медия, допринесли за промяна на обществените нагласи към нетърпимост към неформална икономика“. Другите номинирани за приза и отличени с грамоти бяха водещата и продуцент на предаването на БНТ „Бизнес.БГ“ Илиана Бисерова, журналистът на БТВ Теодора Трифонова и екипа на вестник „Банкеръ“.

Конкурсът има за цел да открие и награди водещи институции и личности с активна позиция и принос в ограничаването на сивите практики. А призьорите са излъчени чрез тайно гласуване от голямо експертно жури, което е съставено от над 100 изявени личности: видни икономисти, общественици, представители на медиите, членове на Националния и Контролният съвет на АИКБ, на Обществения съвет по Ограничаване и превенция на неформалната икономика и др.

За повече информация вижте също:

- [АКТУАЛИЗАЦИЯ на Композитния индекс \(КИ\) „Икономика на светло“ \(презентация от 15 декември 2020 г.\);](#)
- [ДОКЛАД за актуализация на Композитния индекс „Икономика на светло“ към м. декември 2020 година;](#)
- [ПЪЛЕН ВИДЕОЗАПИС от събитието:](#)

[Нова ТВ](#)

✓ АИКБ: Сивата икономика в България продължава да намалява

Асоциацията връчи за седми път наградите „Икономика на светло“

Асоциацията на индустриалния капитал в България (АИКБ) отчита продължаваща тенденция на спад на сивата икономика за пета поредна година. За 2019 г. Композитният индекс „Икономика на светло“, чрез който Асоциацията измерва светлата част на българската икономика, достига стойност от 78,52 пункта, при 77,76 година по-рано. Това стана ясно по време на официалното представяне на Композитния индекс и връчването на наградите „Икономика на светло“.

От АИКБ отчитат, че през 2019 г. основните причини, задържащи положителните тенденции в изсветляването на икономиката, се дължат на липсата на реформи или недостатъчни такива в ключови сектори като здравеопазване, защита на конкуренцията, правосъдието, вътрешен ред и сигурност, пазар на труда. Сред негативните фактори Асоциацията отбелязва и поредното административно повишаване на минималната работна заплата, което е довело до „избуяване“ на нови сиви практики сред нискоквалифицираните работници и служители.

През настоящата година АИКБ актуализира и разшири обхвата на индекса, за да се обхванат повече проявления на сивата икономика. За целта бяха усъвършенствани моделите и методологията за изчисляване на показателите. Разработен е и нов показател – „Заетост на светло“, като данните от него ще бъдат изчислявани и публикувани от 2021 г. Така във фокуса на изследванията ще попадне и трудовият пазар, при който през годините са се откроявали едни от най-съществени проблеми, при това с дълготраен ефект върху националната икономика. Дейностите са извършени в изпълнение на проект „Подобряване достъпа до заетост и качеството на работните места чрез ограничаване и превенция на недеklarираната заетост“.

Вече десет години АИКБ изчислява Композитния индекс „Икономика на светло“, чиято цел е да се опознаят различните проявления на сивата икономика и да се стимулират политиките за нейното ограничаване. От началото на изчисленията до момента Индексът нараства, като единствената година, през която е отчетен спад от 1,2 пункта, е 2014 г. Очакванията на АИКБ са, че и през следващите четири години българската икономика ще продължи плавна тенденция на изсветляване. Като през 2023 г. Композитният индекс ще достигне нива от над 82 пункта.

По време на събитието за седма поредна година Асоциацията на индустриалния капитал връчи наградите „Икономика на светло“.

В категорията за „За нормативен акт или административна практика, които водят до ограничаване на сивата икономика и подобряване на бизнес средата“ победител стана отдел „Счетоводно законодателство“ на Министерство на финансите. Отличието бе връчено за направените промени в Закона за счетоводството, приети от 44-то Народно събрание.

„Промените в закона може да се определят като ефективна мярка за намаляване на административната тежест върху бизнеса в България и евентуални злоупотреби. Те подобряват бизнес средата в страната и облекчават търговците“, коментират от АИКБ.

Грамоти в категория получиха още Агенция „Митници“, Национална агенция за приходите и КНСБ. Главният икономист на Института за пазарна икономика Лъчезар Богданов взе отличието „За личност или организация, допринесла за ограничаване и превенция на неформалната икономика посредством активна позиция“. Той пребори конкуренцията на Агенция „Митници“, Изпълнителна агенция „Главна инспекция по труда“ и Софийският арбитражен съд към Сдружение „Международна асоциация за правосъдие и арбитраж“.

Цветан Петров от Economic.bg е тазгодишният победител в категорията „Журналист или медия, допринесли за промяна на обществените нагласи към нетърпимост към неформална икономика“. Другите номинирани за приза и отличени с грамоти бяха водещата и продуцент на предаването на БНТ „Бизнес.БГ“ Илиана Бисерова, журналистът на БТВ Теодора Трифонова и екипа на вестник „Банкеръ“.

Конкурсът има за цел да открие и награди водещи институции и личности с активна позиция и принос в ограничаването на сивите практики. Победителите са излъчени чрез тайно гласуване от голямо експертно жури, което е съставено от над 100 изявени личности - видни икономисти, общественици, представители на медиите, членове на Националния и Контролният съвет на АИКБ, на Обществения съвет по Ограничаване и превенция на неформалната икономика и др.

[В. Сега](#)

✓ АИКБ: Сивата икономика ощетява фиска с 10 млрд. лв. годишно

Държавата се чуди кого да защити - редовните фирми или тези от сенчестия сектор, който може да осигури повече гласоподаватели, коментира Васил Велев

Сивата икономика в България продължава да намалява и вече доближава 20% от създадения брутен вътрешен продукт. Това показва традиционното изследване на Асоциацията на индустриалния капитал в България (АИКБ) на индекса "Икономика на светло", който се измерва от 2010 г. насам. Днес бяха представени резултатите за 2019 г. и те отчитат индекс на светлата част на икономиката от 78,52 пункта, при 77,76 година по-рано. За сравнение през 2010 г. индексът е бил 65%.

Въпреки положителната тенденция България остава далеч под средните нива на сивата икономика в ЕС, които варират между 12 и 15%, посочиха от АИКБ.

"Сивата икономика ощетява фиска с близо 10 милиарда лева годишно. Тя охранява корупцията и нелоялно конкурира редовните фирми, като им краде персонала с по-ниските разходи за труд и им свива пазара с по-евтини стоки и услуги", посочи Васил Велев, председател на АИКБ.

Според него все още има достатъчно лоши практики, които провокират АИКБ да започне да раздава антинагради "Икономика на светло". Велев даде пример с правителството, което вдигна чувствително минималната пенсия и по този начин демотивира хората да се осигуряват по време на трудовия стаж. "Тези, които са получавали заплати в плик и не са се осигурявали, ще получават същата пенсия като хората, които са получавали по-ниски нетни заплати, защото са плащали осигуровки", посочи Велев.

Според него в автобусния транспорт също продължават да съществуват необезпокоявани сиви практики - нелегалният превоз на пътници на по-ниска цена и без продажба на билети. "За съжаление в борбата с този сенчест бизнес, няма адекватни мерки за решаване на проблема", заяви Велев.

Подобен пример са и шофьорските курсове, където държавата не желае да промени нормативната уредба, така че да преустанови явления като 30 лв. цена на курса, 2 лв. месечен наем на автомобил или 250 лв. възнаграждение на инструктор. "Държавата се чуди кого да защити - редовните фирми или тези от сивия сектор, който може да осигури повече гласоподаватели", коментира Велев.

Според АИКБ поредното административно вдигане на минималната работна заплата - от 1 януари 2021 г. тя става 650 лв. - също поражда сива заетост. Нискоквалифицираните работници все по-трудно ще намират работа, защото в много сектори тяхната производителност не кореспондира с възнаграждението им, а това е предпоставка да влязат в сиви практики, предупредиха от АИКБ.

От следващата година АИКБ ще разшири обхвата на показателите, по които следи индекса "Икономика на светло", така че той да е по-реално да представя картината. Освен това ще започне да представя и нов индекс "Заетост на светло", който едновременно ще следи броят заетите с договори и броят на осигурените, както и декларирани от работодателите разходи за труд. "Едно от проявленията на сивата заетост е когато работодатели официално назначават служители на 4 часов работен ден, а реално те работят 8 часа", посочиха от работодателската организация.

[Off News](#)

✓ АИКБ: Сивата икономика се свива и въпреки това ощетява фиска с близо 10 млрд. лв. годишно

Спад в сивата икономика за пета поредна година отчита изследване на Асоциацията на индустриалния капитал в България, представено по време на официалното връчване на наградите "Икономика на светло".

За 2019 г. Композитният индекс "Икономика на светло", чрез който АИКБ измерва светлата част на българската икономика, достига стойност от 78,52 пункта при 77,76 година по-рано.

Основните причини за задържащите положителни тенденции в изсветляването на икономиката за миналата година се дължат на липсата на реформи или недостатъчни такива в ключови сектори като здравеопазване, защита на конкуренцията, правосъдието, вътрешен ред и сигурност, пазар на труда, посочват от АИКБ.

Оттам отчитат като негативен фактор "поредното административно повишаване на минималната работна заплата, довело до "избуяване" на нови сиви практики сред нискоквалифицираните работници и служители".

"Сивият сектор ощетява фиска с близо 10 млрд. лева годишно. Той развива корупцията и нелоялно конкурира редовните фирми, като им краде персонала с по-ниските разходи за труд и им свива пазара с по-евтини стоки и услуги", заяви председателят на АИКБ Васил Велев.

Велев посочи, че поредното административно вдигане на минималната заплата - от 1 януари 2021 г. тя става 650 лв. - също поражда сива заетост.

"Нискоквалифицираните работници все по-трудно ще намират работа, защото в много сектори тяхната производителност не кореспондира с възнаграждението им, а това е предпоставка да влязат в сиви практики", категоричен е той.

Според него сивата икономика е източник на средства за корумпиране.

Относно вдигането на минималната пенсия Велев обясни, че по този начин се демотивират хората да се осигуряват по време на трудовия си стаж. "Тези, които са получавали заплати в плик и не са се осигурявали, ще получават същата пенсия като хората, които са получавали по-ниски нетни заплати, защото са плащали осигуровки", посочи той.

Като продължаващи лоши икономически практики председателят на АИКБ посочи нелегалния превоз на пътници на по-ниска цена и без продажба на билети, както и шофьорските курсове - явления като 30 лв. цена на курса, 2 лв. месечен наем на автомобил или 250 лв. възнаграждение на инструктор.

От АИКБ посочват, че са актуализирали и разширили обхвата на индекса, за да включат повече проявления на сивата икономика. Усъвършенствани са моделите и методологията за изчисляване на показателите. Разработен е и нов показател – "Заетост на светло", като данните от него ще бъдат изчислявани и публикувани от 2021 г. Така във фокуса на изследванията ще попадне и трудовият пазар, при който през годините са се откроявали едни от най-съществени проблеми с дълготраен ефект върху националната икономика.

Дейностите са извършени в изпълнение на проект "Подобряване достъпа до заетост и качеството на работните места чрез ограничаване и превенция на недеklarираната заетост".

Вече 10 години АИКБ изчислява Композитния индекс "Икономика на светло", чиято цел е да се опознаят различните проявления на сивата икономика и да се стимулират политиките за нейното ограничаване. От началото на изчисленията до момента Индексът нараства, като единствената година, през която е отчетен спад от 1,2 пункта, е 2014 г. Очакванията са, че и през следващите четири години българската икономика ще продължи плавна тенденция на изсветляване. Като през 2023 г. Композитният индекс ще достигне нива от над 82 пункта.

По време на събитието за седма поредна година Асоциация на индустриалния капитал връчи наградите "Икономика на светло".

В категорията за "За нормативен акт или административна практика, които водят до ограничаване на сивата икономика и подобряване на бизнес средата" победител стана отдел "Счетоводно законодателство" на Министерство на финансите.

Отличието бе връчено за направените промени в Закона за счетоводството, приети от 44-то Народно събрание. Промените в закона може да се определят като ефективна мярка за намаляване на административната тежест върху бизнеса в България и евентуални злоупотреби. Те подобряват бизнес средата в страната и облекчават търговците. Грамоти в категорията получи още Агенция "Митници", Национална агенция за приходите и Конфедерацията на независимите синдикати в България.

Главният икономист на Института за пазарна икономика Лъчезар Богданов взе отличие "За личност или организация, допринесла за ограничаване и превенция на неформалната икономика посредством активна позиция". Той пребори конкуренцията на Агенция "Митници", Изпълнителна агенция "Главна инспекция по труда" и Софийският арбитражен съд към Сдружение "Международна асоциация за правосъдие и арбитраж".

Цветан Петров от Ecomotic.bg е тазгодишният победител в категорията "Журналист или медия, допринесли за промяна на обществените нагласи към нетърпимост към неформална икономика". Другите номинирани за приза и отличени с грамоти бяха водещата и продуцент на предаването на БНТ "Бизнес.БГ" Илина Бисерова, журналистът от БТВ Теодора Трифонова и екипът на вестник "Банкеръ".

[Дарик](#)

✓ АИКБ: Сивата икономика в България продължава да намалява

Асоциацията връчи за седми път наградите „Икономика на светло“

Асоциация на индустриалния капитал в България (АИКБ) отчита продължаваща тенденция на спад на сивата икономика за пета поредна година. За 2019 г. Композитният индекс „Икономика на светло“, чрез който Асоциацията измерва светлата част на българската икономика, достига стойност от 78,52 пункта, при 77,76 година по-рано. Това стана ясно по време на официалното представяне на Композитния индекс и връчването на наградите „Икономика на светло“.

От АИКБ отчитат, че през 2019 г. основните причини, задържащи положителните тенденции в изсветляването на икономиката, се дължат на липсата на реформи или недостатъчни такива в ключови сектори като здравеопазване, защита на конкуренцията, правосъдието, вътрешен ред и сигурност, пазар на труда. Сред негативните фактори Асоциацията отбелязва и поредното административно повишаване на минималната работна заплата, което е довело до „избуяване“ на нови сиви практики сред нискоквалифицираните работници и служители.

През настоящата година АИКБ актуализира и разшири обхвата на индекса, за да се обхванат повече проявления на сивата икономика. За целта бяха усъвършенствани моделите и методологията за изчисляване на показателите. Разработен е и нов показател – „Заетост на светло“, като данните от него ще бъдат изчислявани и публикувани от 2021 г. Така във фокуса на изследванията ще попадне и трудовият пазар, при който през годините са се откроявали едни от най-съществени проблеми, при това с дълготраен ефект върху националната икономика. Дейностите са извършени в изпълнение на проект „Подобряване достъпа до заетост и качеството на работните места чрез ограничаване и превенция на недеklarираната заетост“.

Вече десет години АИКБ изчислява Композитният индекс „Икономика на светло“, чиято цел е да се опознаят различните проявления на сивата икономика и да се стимулират политиките за нейното ограничаване. От началото на изчисленията до момента Индексът нараства, като единствената година, през която е отчетен спад от 1,2 пункта, е 2014 г. Очакванията на АИКБ са, че и през следващите четири години българската икономика ще продължи плавна тенденция на изсветляване. Като през 2023 г. Композитният индекс ще достигне нива от над 82 пункта.

По време на събитието за седма поредна година Асоциация на индустриалния капитал връчи наградите „Икономика на светло“.

В категорията за „За нормативен акт или административна практика, които водят до ограничаване на сивата икономика и подобряване на бизнес средата“ победител стана отдел „Счетоводно законодателство“ на Министерство на финансите. Отличието бе връчено за направените промени в Закона за счетоводството, приети от 44-то Народно събрание.

„Промените в закона може да се определят като ефективна мярка за намаляване на административната тежест върху бизнеса в България и евентуални злоупотреби. Те подобряват бизнес средата в страната и облекчават търговците“, коментират от АИКБ.

Грамоти в категория получиха още Агенция „Митници“, Национална агенция за приходите и КНСБ. Главният икономист на Института за пазарна икономика Лъчезар Богданов взе отличието „За личност или организация, допринесла за ограничаване и превенция на неформалната икономика посредством активна позиция“. Той пребори конкуренцията на Агенция „Митници“, Изпълнителна агенция „Главна инспекция по труда“ и Софийският арбитражен съд към Сдружение „Международна асоциация за правосъдие и арбитраж“.

Цветан Петров от Economic.bg е тазгодишният победител в категорията „Журналист или медия, допринесли за промяна на обществените нагласи към нетърпимост към неформална икономика“.

Конкурсът има за цел да открие и награди водещи институции и личности с активна позиция и принос в ограничаването на сивите практики. Победителите са излъчени чрез тайно гласуване от голямо експертно жури, което е съставено от над 100 изявени личности - видни икономисти, общественици, представители на медиите, членове на Националния и Контролният съвет на АИКБ, на Обществения съвет по Ограничаване и превенция на неформалната икономика и др.

[ТВ Европа](#)

✓ АИКБ: Сивата икономика в страната продължава да намалява

Асоциация на индустриалния капитал в България отчита продължаваща тенденция на спад на сивата икономика за пета поредна година. Това стана ясно по време на официалното връчване на наградите „Икономика на светло“.

Трайна тенденция на ограничаване на сивия сектор в българската икономика през последното десетилетие – това показва ежегодното проучване на Асоциацията на индустриалния капитал в България. За 2019 г. Композитният индекс „Икономика на светло“, чрез който организацията измерва светлата част на българската икономика, достига стойност от 78,52 пункта, при 77,76 година по-рано.

От асоциацията са категорични, че ако държавата работи добре заедно със социалните партньори тенденцията на изсветляване на икономиката.

Асоциацията връчи за седма поредна година наградите „Икономика на светло“. А телевизия Европа бе медиен партньор на събитието. Статуетките се раздадоха в три категории. „За нормативен акт или административна практика, които водят до ограничаване на сивата икономика и подобряване на бизнес средата“, За личност или организация, допринесла за ограничаване и превенция на неформалната икономика посредством активна позиция“. „Журналист или медия, допринесли за промяна на обществените нагласи към нетърпимост към неформална икономика“. Отличен в първата категория бе икономиста Лъчезар Богданов.

А прогнозите на асоциацията на индустриалния капитал в България за 2020 година са въпреки ситуацията с пандемията, икономиката в България да продължи да изсветлява.

[БНТ](#)

✓ АИКБ отчита продължаващ спад на сивата икономика у нас

За пета поредна година Асоциацията на индустриалния капитал в България (АИКБ) отчита продължаваща тенденция на спад на сивата икономика у нас. Това стана ясно по време на официалното представяне на Композитния индекс, чрез който Асоциацията измерва светлата част на българската икономика и връчването на наградите „Икономика на светло“.

За 2019 г. Композитният индекс „Икономика на светло“ е с близо пункт по висок от предната година, а от началото на измерването преди 10 години повишението е с 15%.

Милена Ангелова, главен секретар на АИКБ: Ако всички тенденции бъдат запазени, ако държавата в сътрудничество със социалните партньори продължи да си върши добре работата, би следвало тази тенденция да се запази и икономиката да става все по-светла.

От АИКБ отчитат, че през 2019 г. забавянето в положителните тенденции на изсветляване на икономиката, се дължат на недостатъчни реформи в ключови сектори като здравеопазване, защита на конкуренцията, правосъдието, вътрешен ред и сигурност, пазар на труда.

Казаха, че ще предложат в бъдеще освен награди Икономика на светло да има и антинагради, защото по думите на Васил Велев, тази година е имало много забележителни случаи, в които с административни актове всъщност се насърчава сивия сектор, вместо да се ограничава.

Васил Велев, председател на УС на АИКБ: Така, например, ние остро критикувахме начина, по който се увеличиха пенсиите - не пропорционално всички, а с 25% минималната и с 5% останалите, при това със закъснение, което е сигнал за увеличаване на сивия сектор, скъсвайки връзката между осигурителен принос и размер на получаваната пенсия.

През настоящата година АИКБ е актуализирала и разширила обхвата на индекса, за да се обхванат повече проявления на сивата икономика. Разработен е и нов показател - Заетост на светло заради новите предизвикателства, поставени от пандемията и новите форми на работа от разстояние през различни платформи, които също, според Асоциацията, крият възможност за растеж на сиви практики.

✓ С 10 млрд. лв. сивата икономика ощетява бюджета

Делът ѝ у нас продължава да е над средните нива в Европейския съюз

"Сивата икономика ощетява фиска с близо 10 милиарда лева годишно. Тя захранва корупцията и нелоялно конкурира редовните фирми, като им краде персонала с по-ниските разходи за труд и им свива пазара с по-евтини стоки и услуги". Това заяви председателят на Асоциацията на индустриалния капитал в България (АИКБ) Васил Велев.

Сивата икономика в България намалява и е около 20 на сто от създадения брутен вътрешен продукт. Това показва традиционното изследване на АИКБ за индекса "Икономика на светло". Резултатите показват, че светлата част на икономиката е достигнала 80,8 пункта. За сравнение през 2010 г. индексът е бил 65%. Въпреки положителната тенденция България остава далеч над средните нива на сивата икономика в ЕС, които варират между 12 и 15%, посочиха от АИКБ.

Според Велев в автобусния транспорт продължават да съществуват необезпокоявани сиви практики - нелегалният превоз на пътници на по-ниска цена и без продажба на билети. За съжаление, в борбата с този сенчест бизнес няма адекватни мерки за решаване на проблема, заяви Велев. Подобен пример са и шофьорските курсове, където държавата не желае да промени нормативната уредба така, че да преустанови явления като 30 лв. цена на курса, 2 лв. месечен наем на автомобил или 250 лв. възнаграждение на инструктор. "Държавата се чуди кого да защити - редовните фирми или тези от сивия сектор, който може да осигури повече гласоподаватели", коментира Велев.

Напредъкът при справяне с контрабандата, неформалната заетост, укриването на обороти и т.н. се забавя. При трудовия пазар дори има отстъпление, като АИКБ отчита влошаване през 2019 г. при реалните договори. Според асоциацията основните причини, задържащи положителните тенденции в изсветляването на икономиката, са липсата или недостатъчните реформи в ключови сектори като здравеопазване, защита на конкуренцията, правосъдие, вътрешен ред и сигурност, пазар на труда.

Вече десет години АИКБ изчислява индекса "Икономика на светло", чиято цел е да се опознаят различните проявления на сивата икономика и да се стимулират политиките за нейното ограничаване. От началото на изчисленията досега индексът нараства, като единствената година, през която е отчетен спад от 1,2 пункта, е 2014 г. Очакванията на АИКБ са, че и през следващите четири години българската икономика ще продължи плавна тенденция на изсветляване. През 2023 г. композитният индекс ще достигне нива от над 82 пункта.

[Мениджър](#)

✓ Сивата икономика у нас падна под 20%

Сивата икономика продължава да намалява като нейният дял в БВП-то на страната е 19,2%, докато отчетният бизнес има дял от 80,8%. Това показва последното проучване на Асоциацията на индустриалния капитал в България (АИКБ). Резултатите са знак за поредно повишаване на светлата част на икономиката. Според АИКБ това се дължи на нормативни промени, както и на някои мерки на правителството за изсветляване на икономиката – например засиления контрол върху акцизните складове за горива и действията по съдържанието, разпространявано от кабелните оператори.

Въпреки това обаче темпът на изсветляване на икономиката се забавя. Специално при неформалната заетост дори има отстъпление спрямо предходния доклад на организацията.

Липсват реформи или пък те са недостатъчни в ключови сектори като здравеопазване, защита на конкуренцията, правосъдието, вътрешен ред и сигурност, пазар на труда. Негативно е и повишаването на минималната работна заплата, което е довело до ръст на нови сиви практики сред нискоквалифицираните работници и служители.

Индексът „Икономика на светло“ се изчислява от АИКБ от 10 години, като единствено през 2014 г. той отбеляза спад от 1,2 процентни пункта, а през останалото време – се увеличава. Очакванията са той да достигне 82 пункта през 2023 г.

[News.bg](#)

✓ АИКБ: Икономиката ни продължава да изсветлява и през 2019 г.

Икономиката продължава да изсветлява през 2019 г. Това показва традиционното изследване на Асоциацията на индустриалния капитал в България (АИКБ). Причината за това е финансовата и икономическа стабилност на страната, мерките за подобряване на бизнес средата през миналата година, отсъствието на миграционен натиск към страната ни. Продължилата през 2019 година относителна политическа стабилност се отразява положително на състоянието на българската икономика, смятат работодателите.

Васил Велев изтъкна: "Сивият сектор ощетява фиска". Сивият сектор развива корупцията, убеден е той. Той е източник на средства за корумпиране, обясни още Велев.

Като лоши икономически практики той посочи увеличаването на минималната пенсия за сметка на останалите, както и нерегламентирания превоз. При шофьорските курсове, според Велев, сивият сектор е взел надмощие. През 2019 година оживлението и ръстът на икономиката продължават да са факт, но със сигурност щяха да имат по-добри резултати, ако не бяха продължаващите неблагоприятия в някои държавни политики, според АИКБ.

В сектор "Енергетика" все още продължава поддържането на непазарното и привилегировано положение на производителите на електроенергия от така наречените американски централи. През миналата година продължава да е в сила хроничният проблем около определяне размера на минималната работна заплата.

Данните за миналата година продължават да потвърждават, че икономическият растеж и оживлението в икономиката водят до окуражаване на икономическите субекти да излязат на светло. От 2015 това е устойчива тенденция, според изследването на АИКБ.

Чрез първото тримесечие на тази година темпът на изсветляване е намалал заради скептицизма около коронакризата. Затова АИКБ призовава да не пренебрегваме традиционните и нововъзникващите рискове и заплахи, които тласкат предприемачите към търсене на убежище в сивия сектор.

Actualno.com

✓ АИКБ: 21% спад на сивия сектор, щетите възлизат на 10 милиарда лева

Сивият сектор се е свил до около 21% от БВП през 2019 година, а щетите, които причинява на бюджета, възлизат на 10 млрд. лв. Това съобщи председателят на Асоциацията на индустриалния капитал в България Васил Велев при представянето на индекса "Икономика на светло", който се измерва от 2010 година, пише 24 часа.

За миналата година отчетеният индекс на светлата част на икономиката е 78,52 пункта, при 77,76 през 2018 г. При старта му преди 10 години е бил 65%. От началото на изчисленията досега индексът нараства, като единствената година, през която е отчетен спад от 1,2 пункта, е 2014 -а. Тогава до август управлява правителството на Пламен Орешарски.

Според Велев сивата икономика захранва корупцията и нелоялно конкурира редовните фирми, като краде персонала им. Той даде негативни примери с вдигане на минималната пенсия, което демотивира хората да се осигуряват, както и с нелегалните превози и шофьорските курсове. Професор Стефан Петранов, ръководител на екипа, създаде композитния индекс "Икономика на светло", прогнозира, че до 2023 г. сивият сектор може да се редуцира до 18%. Въпреки това и тогава той ще е повече от средното за ЕС, което е между 12 и 15 на сто. При цигарите в България индексът е между 4,5 и 5% през 2019 г. с тенденция за леко увеличение, а при тютюнните за пушене - от порядъка на 5 на сто. Според АИКБ през 2019 г. изсветляването на икономиката се задържа от липсата на реформи в ключови сектори като здравеопазване, защита на конкуренцията, правосъдие. От 2021 г. асоциацията ще анализира освен индекса "Икономика на светло" и нов - за "Заетост на светло". Ще бъде изследван трудовият пазар.

Investor.bg

✓ Сивата икономика в България продължава да намалява, отчита АИКБ

Липсата на реформи в ключови сектори спъват положителните тенденции

Асоциация на индустриалния капитал в България (АИКБ) отчита продължаваща тенденция на спад на сивата икономика за пета поредна година. За 2019 г. Композитният индекс „Икономика на светло“, чрез който Асоциацията измерва светлата част на българската икономика, достига стойност от 78,52 пункта, при 77,76 година по-рано. Това стана ясно по време на официалното представяне на Композитния индекс и връчването на наградите „Икономика на светло“.

От АИКБ отчитат, че през 2019 г. основните причини, задържащи положителните тенденции в изсветляването на икономиката, се дължат на липсата на реформи или недостатъчни такива в ключови сектори като здравеопазване, защита на конкуренцията, правосъдието, вътрешен ред и сигурност, пазар на труда. Сред негативните фактори Асоциацията отбелязва и поредното административно повишаване на минималната работна заплата, което е довело до „избуяване“ на нови сиви практики сред нискоквалифицираните работници и служители.

От десет години АИКБ изчислява Композитния индекс „Икономика на светло“, чиято цел е да се опознаят различните проявления на сивата икономика и да се стимулират политиките за нейното ограничаване. От началото на изчисленията до момента Индексът нараства, като единствената година, през която е отчетен спад от 1,2 пункта, е 2014 г. Очакванията са, че и през следващите четири години българската икономика ще продължи плавна тенденция на изсветляване, като през 2023 г. Композитният индекс ще достигне нива от над 82 пункта.

От тази година Асоциацията актуализира и разшири обхвата на индекса, за да се включат повече проявления на сивата икономика. За целта са усъвършенствани моделите и методологията за изчисляване на показателите. Разработен е и нов показател – „Заетост на светло“, като данните от него ще бъдат изчислявани и публикувани от 2021 г. Така във фокуса на изследванията ще попадне и трудовият пазар.

Business.dir.bg

✓ АИКБ: Икономиката ни изсветлява и през 2019-а

Сивият сектор влияе върху корупцията, като те взаимно се подпомагат и ускоряват, а това води до нелоялна конкуренция, каза Васил Велев

Като цяло икономиката на България изсветлява. Има положителна тенденция от 2010 г. и досега тази тенденция се потвърждава, но България изостава спрямо страните от ЕС, съобщи професор Стефан Петранов, ръководител на екипа, създаде композитния индекс "Икономика на светло", предаде БТА. Чрез този индекс Асоциацията на индустриалния капитал в България /АИКБ/ вече десета година измерва светлата част на българската икономика.

Стефан Петранов посочи, че факторите, които допринасят за изсветляването на икономиката ни, са:

- подобряващата се нормативна среда,
- намаляване на административното бреме,
- като и някои конкретни мерки, свързани със засилване на контрола в данъчните складове при горивата,
- мерки на Министерството на културата за изсветляването на броя на абонатите на кабелните телевизии.

Сред задържащите фактори за изсветляването на икономиката на България според Стефан Петранов са: *недостатъчните реформи в здравеопазването, защитата на конкуренцията, правосъдието, вътрешния ред и сигурност, неблагоприятното състояние на образованието и мъчителното придвижване на реформите на пазара на труда.*

Като допълнителна пречка Петранов посочи поредното административно повишаване на минималната заплата.

Той прогнозира, че ако България продължи със същите темпове да изсветлява икономиката си, до 2023 г. можем да очакваме сивият сектор да се редуцира до 18 процента, но това ще е повече спрямо средното за ЕС, където процентът на сивата икономика е между 12 и 15 процента.

Според него делът на сивия сектор при цигарите в България е между 4,5 и 5 на сто през 2019 г. с тенденция за леко увеличение, а при тютюнците за пушене - от порядъка на 50 процента.

Петранов съобщи, че от следващата година АИКБ ще анализира освен композитния индекс "Икономика на светло" и такъв за "Заетост на светло".

Председателят на АИКБ Васил Велев заяви, че причината организацията да прави това проучване и последователно да се бори със сивата икономика е защото сивият сектор ощетява фиска.

"Ако неговият размер е около 20 на сто, това значи близо десет милиарда лева по-малко в бюджета, предвид на 40 на сто преразпределение на БВП през бюджета", коментира Велев. Сивият сектор влияе върху корупцията, като те взаимно се подпомагат и ускоряват, а това води до нелоялна конкуренция, допълни той.

АИКБ всяка година връчва наградите "Икономика на светло", но Велев каза, че напоследък организацията е провокирана да предложи и антинагради заради някои решения, като например увеличаването на минималната пенсия с различен процент от останалите, което според Велев разкъсва връзката между осигурителен принос и размера на получаваната пенсия. Други сиви практики са свързани с автобусния транспорт и нелегалните превозвачи, и шофьорските курсове.

Важни обществено-икономически и политически теми

БНР

✓ Кабинетът обсъжда електронните направления и рецепти

На днешното си онлайн заседание се очаква правителството да одобри издаването на електронни направления за изследвания и електронни рецепти от личните лекари. За целта ще се ползва софтуерен продукт, разработен от Информационно обслужване, с който трябва да боравят фамилните лекари и аптеките. Снемането на анамнезата ще е без физически преглед, в разговор по телефона между лекар и пациент.

Министрите ще приемат и концепция за инвестиране на средствата от така наречения "Сребърен фонд" в подкрепа на пенсионната система.

Предвидено е още да се утвърдят промени в законите за Енергийната ефективност и за Гражданското въздухоплаване. Ще бъде одобрен и изцяло нов Закон за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги за продажби на стоки.

✓ Бюджетната комисия в парламента ще обсъди споразумението за заем по схемата SURE

Бюджетната комисия в парламента ще обсъди споразумението за заем по схемата SURE за 511 милиона евро. То беше одобрено вчера от правителството и подлежи на ратификация от Народното събрание.

Срокът, в който страната ни може да разполага със средствата, е 18 месеца, считано от 30 септември тази година. Заради инструмента SURE страната ни предприе втората от общо трите актуализации на тазгодишния бюджет. Максималният размер на средствата е 511 милиона евро, с 15-годишен максимален среден срок на падежа.

Представители на кабинета неведнъж са коментирали, че по този начин може да се финансира схемата 60/40 или друг вид стимулиране на заетостта в условията на пандемия от Covid-19.

✓ Правната комисия в НС обсъжда прокурора, който ще разследва обвинител №1

Правната парламентарна комисия ще обсъди на първо четене промените в Наказателно-процесуалния кодекс, свързани с фигурата на прокурора по разследването на главния прокурор.

Поправките бяха внесени от депутати от управляващата коалиция в отговор на препоръките на Европейската комисия да бъде въведен ефективен механизъм за търсене на наказателна отговорност от обвинител номер едно.

Предложението на ГЕРБ и Обединените патриоти е прокурорът, който ще разследва главния прокурор, да се избира с обикновено мнозинство от Пленума на Висшия съдебен съвет и да е със седемгодишен мандат.

Срещу тази законова инициатива вчера се обявиха от прокуратурата, макар и с уточнението, че ако стане факт, ще се съобразят с решението на Народното събрание.

Според заместничката на Иван Гешев Даниела Машева и в момента няма пречки за провеждане на разследване срещу обвинител №1 от всеки компетентен прокурор при наличието на достатъчно доказателства за виновността му в извършване на престъпление от общ характер.

✓ ББР разширява обхвата на гаранционната си програма в подкрепа на физическите лица

С правителствено решение се увеличават лимитът на безлихвените заеми и срокът за кандидатстване

Българската банка за развитие изготви промени в Програмата за гарантиране на безлихвени кредити в защита на хора, лишени от възможността да полагат труд поради пандемията от Covid-19.

Това става след решението на Министерския съвет от 10-и декември за увеличаване на лимита на гарантираните от ББР безлихвени заеми за едно лице от 4 500 лева на 6 900 лева, като се удължава и срокът за кандидатстване до 30 юни 2021 г. или до изчерпване на гаранционните лимити на търговските банки-партньори по Програмата.

Самата промяна се налага заради продължаващата пандемична ситуация в страната.

Правителството възлага на ББР да гарантира безусловно всички кредити, които търговските банки отпускат при спазване на новите условия. Това важи и когато договорите за кредит или допълнителните споразумения към тях са сключени преди актуализация на финансовите споразумения между ББР и търговските банки в съответствие с измененията в Програмата.

Целта е максимално бързо да бъдат подпомогнати лицата, които отново са в принудителен неплатен отпуск, и самоосигуряващите се с прекъсната дейност или спад в дохода в края на годината поради втората вълна на пандемията.

Приетите промени предоставят възможност за подкрепа на повече хора, включително такива, които веднъж са били в неплатен отпуск, а след това са оставали без трудов договор и са били насочвани към бюрата по труда.

Максималният срок на погасяване е 5 години, с минимум 6 месеца и максимум 24 месеца гратисен период. Заемите са освободени от такси, комисиони и неустойки.

С правителственото решение се въвеждат промени по отношение на особено пострадалите от пандемията самоосигуряващи се лица, упражняващи свободна професия или занаятчийска дейност по регистрация, и земеделски производители. Те трябва да представят заверени копия на издадените от тях счетоводни документи, данъчни декларации или други документи, с които се установява спад в доходите за съответния период. Необходима е и декларация по образец на ББР, че представените данни и документи са изчерпателни по отношение на спада в доходите. При неприложимост на посочените документи, е достатъчно лицето да представи декларация по образец на ББР, че търпи спад в доходите от поне 20% от разглежданите периоди спрямо тези преди пандемията.

Промени се въвеждат и в Рамковия механизъм за отпускане и управление на кредитите.

Кандидатстващите за увеличение на кредит, включително при условията на втора търговска банка, ако първата е изчерпила своя гаранционен лимит, предоставят, освен Искането за кредит по образец, единствено:

- Документ от работодателя за неплатен отпуск - за лицата на трудов договор, които след първоначалното си връщане на работа отново са в неплатен отпуск;

- Документ - подадена декларация по образец на НАП за ново прекъсване на дейност - от самоосигуряващите се лица.

В останалите случаи, включително когато кредитът е получен поради спад в доходите, вече установени обстоятелства не се обследват отново, а при кандидатстване по изключение в друга търговска банка поради изчерпан гаранционен лимит на първата, правоимащото лице предоставя копие от договора за кредит по Програмата.

Програмата на ББР дава повече възможности и за включване на сезонните работници и младежите, започнали трудовата си дейност през 2020 година. Достатъчно е лицето да има общо 3 месеца трудово правоотношение в периода между 01.01.2020 г. и датата на кандидатстването му за кредит. За този тримесечен период е необходимо да има деклариран и/или платени осигуровки от работодател, в случай, че са били дължими.

За самоосигуряващите се лица е нужно да са декларирали или платили осигурителните вноски, дължими след 01.01.2020 г. включително, само за периода, в който са осъществявали дейност.

Отпада условието лицата да не са получавали други възнаграждения за трудова дейност от друг източник, както и това лицето да има поне 5 отработени дни през месец март.

Няма да важи и ограничението за финансиране, ако кандидатстващите за кредит по Програмата са се възползвали и от друга мярка, осигурена от държавата за физически лица във връзка с пандемията. Мярката за безлихвено финансиране може да се комбинира с отпускането на 24 лева на ден от МТСП.

Българската банка за развитие не разглежда исканията за кредит, а включва вече одобрените от търговските банки заеми в издадената портфейлна гаранция.

Партньори по програмата са 12 търговски банки, 10 от които продължават да приемат заявления за безлихвени заеми. Това са Алианс Банк България, Банка ДСК, Инвестбанк, Първа инвестиционна банка, Търговска банка Д, УниКредит Булбанк, Обединена българска банка, Юробанк България, Райфайзенбанк и Централна кооперативна банка.

С изчерпан гаранционен лимит са Общинска банка и Интернешънъл Асет банк.

Предстои подписване на допълнителни споразумения с всяка от банките-партньори.

Програмата за безлихвени кредити за физически лица, пострадали от извънредната ситуация и пандемията COVID-19, стартира като антикризисна мярка през м. април 2020 г. До момента от нея са се възползвали 23 538 души, за които ББР е потвърдила гаранции върху финансиране в размер на над 98,3 млн. лева.

В края на ноември ЕК одобри и промени в гаранционната програма в подкрепа на бизнеса, за да е достъпна за по-голям брой компании. С новите параметри ББР гарантира отпускането на заеми до 1 млн. лв. за малки и средни предприятия и до 2 млн. лв. за големи компании, които търпят негативни последици от пандемията. Кредитите се отпускат от 8 банки-партньори, при намалени изисквания за обезпечение и възможност за гратисен период до 3 години.

✓ Парламентът на Гърция прие проектобюджета за 2021 г.

Гръцкият парламент прие бюджета за догодина с предвидени високи разходи за отбрана и здравеопазване.

Очакванията за ръст на brutния вътрешен продукт са коригирани от 7,5 на 4,8 на сто.

Опозиционните партии в парламента настояваха за повече средства и мерки срещу безработицата и подкрепиха само бюджета за отбрана.

След изострени дебати гръцкият парламент прие бюджета на страната за следващата година с гласовете на депутатите от управляващата консервативна партия „Нова демокрация“.

Социалистите подкрепиха само предвидените средства за Министерството на отбраната, с които одобрява сделката за закупуване на 18 военни самолета. Увеличават се разходите за отбрана с 57%.

Пет и половина милиарда евро са заложените разходи, свързани с пандемията.

Основната опозиционна партия изрази несъгласие с предвидените средства за образование, здравеопазване и социална политика. Лидерът на СИРИЗА Алексис Ципрас обвини в парламента премиера Кириакос Мицотакис в „предателство срещу средната класа“, като изтъкна масовите фалити на компании, прекратили принудително дейност поради коронакризата.

Комунистите, които също гласуваха против предложението бюджет, заявиха в парламента, че консервативното правителство се интересува единствено от международните компании в Гърция и не полага усилия и мерки срещу „масовите уволнения и безработица“.

Поради мерките срещу епидемията повечето гръцки депутати гласуваха по електронен път и малцина присъстваха в парламента.

БНТ

✓ Захариева за Република Северна Македония пред „Ди Велт“: Омразата към нас трябва да спре

На Балканите се разрази един привидно странен спор: България блокира преговорите за присъединяване на Северна Македония към ЕС. Става въпрос за език, история и идентичност, пише германският „Ди Велт“, пред когото министърът на външните работи на България Екатерина Захариева излага позицията на страната си.

Европейският съюз искаше тази година да продължи към Западните Балкани. И внезапно България блокира преговорите за присъединяване със Северна Македония, защото един тежък спор тежи върху двустранните отношения. Северна Македония обвинява България, че не признава македонския език като самостоятелен, а по този начин и македонската идентичност. България, на свой ред, упреква Северна Македония, че не изпълнява договорите, продължава статията на "Ди Велт".

Ето и интервюто с Екатерина Захариева:

"Ди Велт": Защо България блокира началото на преговорите за присъединяване с Република Северна Македония?

Екатерина Захариева: Нашата подкрепа за започване на преговори за присъединяване с всички държави от Западните Балкани винаги е била много последователна, но никога безусловна. Подобно на други държави членки, ние смятаме, че всички, които искат да станат членове, трябва да бъдат подготвени да започнат преговорите по присъединяване. Още през март, когато подкрепихме началото на преговорите за присъединяване с Република Северна Македония и с Албания, решението беше обвързано с условие. Освен всичко останало, Северна Македония трябваше да покаже видими резултати от прилагането на договора за добросъседски отношения.

"Ди Велт": Кои точки от този договор, от гледна точка на България, не се прилагат?

Екатерина Захариева: За съжаление, твърде много. Общественият дебат се върти единствено около въпросите, свързани с историята. Според договора историята трябва да бъде предоставена на историците. Затова беше създадена комисия от експерти от двете страни. Но работата ѝ беше прекратена от правителството в Скопие преди почти година с мотива, че предстоят избори. Комисията обаче не трябва да се превръща в политически инструмент. Не мога да си представя да кажеш на комисията от историци: „Спрете да работите, защото имаме избори“. Комисията е независима и не би трябвало да получава указания от правителството. Но историята не е единствената точка.

"Ди Велт": Кои са останалите точки?

Екатерина Захариева: Инфраструктурата, например. Срамота е, че като съседни страни нямаме нито една железопътна връзка помежду си. При това се намираме по пътя на Паневропейски коридор № 8, който трябва да свързва България, Северна Македония и Албания. Има огромно закъснение. И това не го установява само България, но и международните институции, които го финансират. Те губят 130 млн. евро. За бюджета по присъединяването Северна Македония не е предложила нито един инфраструктурен проект в направление Изток – Запад.

Това би било еднакво добре за тях, както и за нас. За съжаление, има твърде много странни примери за това как се създават административни пречки пред инвеститорите, които биха могли да създадат работни места в региона. Предложихме тригодишна програма за образование и култура, за която чакаме отговор вече година и половина. И така нататък, и така нататък.

"Ди Велт": Едно от обвиненията на Северна Македония е, че България твърди, че македонският език не е самостоятелен, а е диалект на българския. Така ли е наистина?

Екатерина Захариева: Най-трудната тема са неточните твърдения, които се чуват отдавна, че отказваме на македонците правото им на самоопределение. Или правото им да наричат езика си, както желаят. Държавите не признават езици или нации, а само други държави.

"Ди Велт": В такъв случай сте на едно мнение с министъра по европейските въпроси от Северна Македония Никола Димитров, който в интервю за "Велт" каза почти същото.

Екатерина Захариева: Съгласна съм, но само дотолкова, че всяка нация има правото на самоопределение. Но не и с твърдението, че им отказваме това самоопределение. Това не е вярно. Това обаче се твърди отново и отново, вероятно с цел България да бъде представена като държава, която е изостанала в развитието си в не знам кой век.

Наистина звучи ужасно една държава да оспорва правото на самоопределение на друга. Вярно е обратното. През последните 10 години 88 450 души от Северна Македония получиха българско гражданство въз основа на своя произход. Те са български и европейски граждани. И те също имат правото на самоопределение. Но днес всеки, който в Република Северна Македония се определи като гражданин с български корени, бива дискриминиран. Буквално преди три седмици няколко групи разпространиха лични данни и адреси на такива хора, като част от тях бяха заплашени с обесване.

"Ди Велт": Кой стои зад тези заплахи?

Екатерина Захариева: Това се случва във Фейсбук, като участва и един митрополит, т.е. църквата. Това са заплахи, на които държавните институции трябваше да реагират, защото става въпрос за безопасността на тези хора. Но те реагират само, ако ги помолим за това. Не трябва да се чака при такива ситуации. Трябва да бъде ясно, че институциите в една страна, която е кандидат за членство в ЕС реагират, когато има прояви на дискриминация срещу групи от населението на основата на религия, пол или идентичност. И всеки, който изразява мнение, различно от официалното, че трябва да се работи съвместно с България, също става обект на омраза. Това се случи на самия министър-председател Зоран Заев. За съжаление, идеята за създаване на нация въз основа на омразата срещу България там все още е държавна политика.

"Ди Велт": Премиерът на Северна Македония Заев беше силно критикуван в родината си, след като обяви, че България не трябва да бъде представяна повече като "фашистки окупатор", както пише и днес в македонските учебници. Вярвате ли наистина, че има смисъл да се блокират преговорите за присъединяване, докато такива проблеми не могат да бъдат решени на двустранно ниво?

Екатерина Захариева: Е, премиерът Заев беше силно критикуван, след като каза истината. Не знам защо след десетилетия това не се признава от македонците. Но в учебниците 75 години след края на войната българите все още са представени като фашисти. Бихте ли приели, ако днес германците биват описвани в някакви учебници като фашисти?

"Ди Велт": Има наблюдатели, които са останали с впечатлението, че българското правителство разпалва конфликта, когато се увеличават вътрешнополитическите проблеми. Подклаждате ли спора, за да отвлечете вниманието от антиправителствените протести?

Екатерина Захариева: Това изобщо не е вярно. Решението на парламента е от октомври 2019 г. И то няма нищо общо с протестите. Навсякъде има протести, но подкрепата за правителството достига 83,5%. Българите не изпитват омраза срещу Република Северна Македония или нейните граждани. Напротив: 50% смятат, че първата държава от Западните Балкани, която България трябва да подкрепи, е Северна Македония. Защото българите се чувстват близки с гражданите на Р Северна Македония. Но в същото време 83,5% смятат, че трябва да има осезаеми резултати при прилагането на Договора за добросъседство, преди да се каже "да" на преговорите за присъединяване. Така че този въпрос няма нищо общо с протестите.

Бих могла да кажа същото за другата страна, но ще бъде политически некоректно. От два месеца слушаме основно, какво няма да направят. Няколко пъти предложих да се концентрираме върху нещата, които искате да направите, а не върху тези, които не приемате. Не вдигайте толкова много шум, не давайте по десет пъти на ден интервюта във всички медии. Нека да се опитаме да успокоим емоциите. Никой не оспорва правата ви, но трябва да е ясно, че не искаме нищо ново. Държави признават единствено държави, а не езици. Нека да се концентрираме върху преговорната рамка и ако искате, да поработим върху един двустранен протокол като допълнение към договора. Надявам се, че когато емоциите и у двете страни се успокоят, ще можем да водим конструктивни разговори.

"Ди Велт": В края на годината приключва германското председателство. Има ли решение преди това?

Екатерина Захариева: Ще цитирам френския президент: Качеството е по-важно от скоростта на процеса. Ще продължи толкова, колкото е необходимо. Ние оставаме едни от най-силните поддръжници на процеса на разширяване, включително с Република Северна Македония. Пожелавам си наистина конструктивни и сериозни разговори помежду ни. Трябва да направим равностметка, къде сме. Омразата трябва да спре. В периода между 1 септември и 20 ноември сме регистрирали 14 699 негативни публикации срещу България в македонски медии и само 4 неутрални. В България, от друга страна, за този период има 450 положителни информации в медиите за Северна Македония.

Това показва липса на плурализъм. Спрямо мен бяха също доста брутални, след като се осмелих да изразя липсата си на разбиране, когато празнувах 40-годишнината от смъртта на един от най-мрачните диктатори Тито. Който за по-малко от 10 години е избил около 1,7 млн. души в бивша Югославия. А те продължават да го честват. Кметът на Скопие е от партията на Заев. След това вече не бях толкова популярна там. Същото би било, ако на кмета на Берлин му хрумне идеята да чества годишнината от смъртта на Хитлер.

✓ 3 000 души в неплатен отпуск са одобрени за помощ по програмата "Запази ме"

Около 3000 души в неплатен отпуск са одобрени за помощ по програмата "Запази ме". Заявилите компенсация от 24 лева на ден заради затворени ресторанти, магазини, фитнес и спортни зали са над 18 000.

Изплащането на компенсациите е започнало вчера. До края на годината ще ги получат всички работници, пуснати в неплатен отпуск през октомври и ноември. Парите за декември ще бъдат изплатени през януари. Най-много заявления по програмата "Запази ме" са подадени от служителите на ресторанти, магазини в моловете и фитнес залите. Любопитното е, че в Пловдив желаещите да получат компенсация са повече от тези в София.

Галин Иванов работи в пловдивски ресторант. От края на ноември е в неплатен отпуск. Подал е документи за компенсация от 24 лева на ден в Бюрото по труда.

"Като се съберат всички почивни и празнични дни, остава една сума, която просто не е достатъчна. Нито за покриване на разходи като наем. Нито за предстоящите празници, които не знам как ще се изкара просто", сподели той.

Галин ще получи компенсацията след празниците.

"Доволен съм, че този път не като от месец има някакви помощи, които се дават за хората и за бизнеса като цяло. Но за съжаление има доста спънки и забавяния", допълни той.

"Мерките трябва да се вземат превантивно, а не когато вече сме на прага на фалит", заяви собственикът на ресторант Хари Сопаджиян.

В София Петър Ангелов е освободил 50 служители след първото затваряне. Останалите 50 са в неплатен отпуск и разчитат на компенсация от Бюрото по труда.

"Една седмица ни отне с непрекъснати промени да подадем документи и досега не сме чули нищо. Ние знаем, че за декември парите ще се изплащат януари. Ние сме подали за последния ден от ноември. Още не сме получили нищо. Тоест, хората нищо не са получили", каза Ангелов, който е управител на фитнес.

От Агенцията по заетостта обясниха, че заявленията се разглеждат по датата на постъпване.

"Ежедневно нека работодателите следят на страницата на Агенция по заетостта списъка с одобрени и неодобрени лица. Правим всичко възможно тази седмица да изплатим всичко дължимо за октомври и ноември", каза Мария Петрова, началник "Европейски фондове и международни програми".

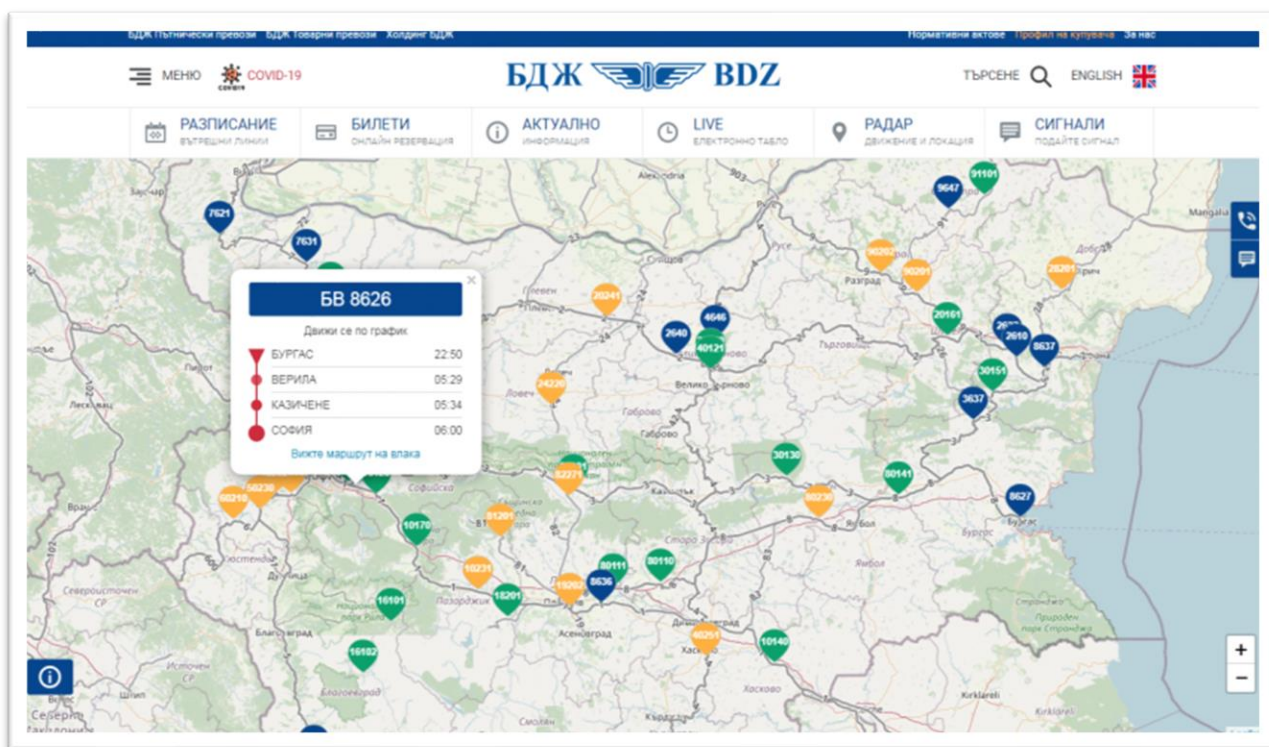
По програмата са осигурени средства за компенсация на 33 000 души в неплатен отпуск.

✓ БДЖ показва онлайн местоположението на влаковете с новото приложение "РАДАР"

БДЖ въвежда ново дигитално приложение, чрез което потребителите могат да проследяват в реално време местоположението на всички пътнически влакове в страната. На виртуална карта на железопътната мрежа в България се извеждат в реално време пътуващите в момента влакове с данни за местоположение, маршрут и движение, съобщиха от дружеството.

Приложението е нова удобна възможност, която БДЖ предоставя на своите клиенти по всяко време да са запознати с движението на влака, който ги интересува. По този начин потребителите могат да се информират къде се намира влакът, как изпълнява своя маршрут и да получат информация за евентуално закъснение.

Целта е услугата да подобри значително информираността на клиентите на БДЖ, които ще могат сами и по всяко време изключително бързо и лесно да проверяват движението на влаковете от всяко мобилното устройство или домашния си компютър.

Влаковите композиции са изобразени на картата с номер на влака и в различен цвят маркери, в зависимост от неговата категория. При избор на всеки отделен влак се визуализира информация за неговия маршрут и последното му отчетено местоположение.

Приложението е изградено като надстройка на използваната от НКЖИ системата „Ръководене и Отчитане на Влаковата Работа“ и е резултат от съвместната дейност на двете дружества.

Въвеждането на виртуалния радар за движението на влаковете е още една крачка на БДЖ в посока към предоставянето на все повече дигитални възможности за улесняване на достъпа до информация за клиентите, допълват от дружеството.

✓ Румен Радев: Днешните ученици ще са хората, които ще реализират иновативна българска икономика

„Днешните ученици ще бъдат хората, които ще реализират дългосрочните ни амбиции за иновативна българска икономика, затова трябва да подкрепим тяхното образование, като създадем възможности за извънкласна дейност за развитие на потенциала на българските младежи. Това е идеята на Мултифункционалния младежки образователен комплекс“. Това заяви държавният глава Румен Радев на среща с представители на Българската стартърп асоциация (BESCO), на която обсъди необходимостта от повишаване на дигиталните умения на българските младежи като предпоставка за развитие на модерна и конкурентоспособна българска икономика с висока добавена стойност.

Срещата е част от поредица разговори на държавния глава за стимулиране на сътрудничеството между образованието и реалната икономика, пише БГНЕС. На нея присъстваха Иван Василев - член на Управителния съвет на Българската стартърп асоциация, и Алексей Христов - председател на Управителния съвет на Сдружение на олимпийските отбори по природни науки.

От BESCO заявиха подкрепата си за изграждането на Мултифункционален младежки образователен комплекс за наука и иновации, който президентската институция предложи към Проекта на План за възстановяване и устойчивост на Република България. Позицията на BESCO се дължи и на последователните усилия на организацията за осъществяването на подобен проект в страната ни.

Освен възможността всеки родител да заведе детето си на безплатни извънкласни дейности по иновативно обучение, проектът предвижда комплексът да се превърне и в дом на българските олимпийски отбори по формални, природни и приложни науки. Третият модул от проекта е „Развитие на иновации и технологии“.

Изграждането на Мултифункционален младежки образователен комплекс ще допринесе за подобряване на квалификация на кадрите в България, а има потенциал и да привлече български специалисти, които се реализират зад граница, заяви Иван Василев от BESCO.

✓ Тристранката с единодушно съгласие за електронните направления и рецепти

Националният съвет за тристранно сътрудничество проведе онлайн заседание, свикано от заместник министър-председателя по икономическата и демографската политика и министър на туризма Марияна Николова, пише БГНЕС.

Правителството и социалните партньори обсъдиха проект на Постановление на Министерския съвет за изменение и допълнение на Наредбата за осъществяване правото на достъп до медицинска помощ, приета с Постановление № 119 на Министерския съвет от 2006 г.

С промените се регламентира възможността да бъдат издавани електронни направления и рецепти.

При обявено извънредно положение или извънредна епидемична обстановка, поради разпространението на заразно заболяване, лекарите от първичната извънболнична помощ ще могат да издават на пациенти от техния регистър електронни направления за медико-диагностични изследвания с оглед установяване на заразността от съответното заболяване.

Направленията ще се издават без извършване на физикален преглед на пациента, но след провеждане на телефонна консултация за обсъждане на оплакванията на пациента и снемане на анамнеза.

Електронните направления и електронните предписания ще се издават и съхраняват чрез специализиран медицински и аптечен софтуер, с който разполагат лечебните заведения и аптеките, сключили договор с НЗОК, и няма да се изисква предоставянето им от пациентите при посещение на съответните лечебни заведения или аптека.

С предложените промени ще се облекчи работата на лекарите в извънболничната и болничната помощ и ще се улесни достъпът на здравноосигурените лица до консултации, медико-диагностични изследвания, лекарствени продукти, медицински изделия и диетични храни за специални медицински цели.

Социалните партньори постигнаха единодушна подкрепа за проекта на постановление.

✓ Доц. Кунчев: Ако направим глупостта да вдигнем мерките, ефектът ще е поразителен

В момента имаме спад, който можем бързо да пропилеем, ако не вземем точните решения. Това каза главният държавен здравен инспектор доц. д-р Ангел Кунчев по време на уебинар на тема "Масовите имунизации - ключ към преодоляване на COVID-19 пандемията и предпазване от опасни заразни заболявания", пише "Епицентър".

Нещата се развиват много динамично. Радвам, се, че успяхме да приемем националния имунизационен план, но той е рамката, която трябва да се изпълни със съдържание. Ще се работи с 5-6 ваксини срещу COVID-19, в 6-7 фази, което оставя неимоверно тежки логистични проблеми пред цялата система, посочи той. Няма някаква драматична промяна в развитието на пандемията. Много внимателно следим какво се случва в България и в Европа. Данните са противоречиви. Към вчерашна дата св страните в Европа средният процент на промяна за двата 14-дневни периода е плюс 4,5%. Има едно започващо покачване на случаите. За България това число е минус 4,8%, което е повод за оптимизъм. Но ние първо намаляваме за първи път, а и има страни, където намалението е доста по-сериозно. В същото време има и страни с доста значителен ръст – като например Дания с над 70%. Промяната зависи от това каква държава какви мерки прилага, заяви доц. Кунчев.

До края на седмицата трябва да се реши какво ще правим с мерките. От една страна имаме искане от политическа страна мерките да бъдат разхлабени, хората искат да празнуват с близките си. От друга страна цифрите показват едно съвсем леко ниво на спад, което е повод за оптимизъм, едно плато. В последните дни натискът над болниците намалява. На този фон, ако направим глупостта да вдигнем мерките, ефектът ще е поразителен – в средата на януари ще напълним

драматично болниците и броят на заразените и смъртните случаи ще нарасне значително. В момента имаме спад, който можем бързо да пропилием, ако не вземем точните решения, каза още доц. Ангел Кунчев.

✓ **Ресторантьорите скочиха: Отваряне сега, не на 21-ви!**

Гневно и изключително цветущо писмо изпратиха до Бойко Борисов от Сдружението на заведенията в България и Българската асоциация на заведенията. Реакцията им е по повод настояването на лекарите, НЗОК и здравното министерство мерките да продължат и след 21-ви декември. Имаше предложение локдаунът да продължи поне до 7 януари.

Незабавно отваряне на всички нощни клубове, ресторанти, барове, фитнеси и молове и обявяване на правилата, при които ще работят! Не на 21 декември! Сега!, се казва в становището на ресторантьорите.

Двете сдружения настояват властта да признае взетите решения за затваряне на редица бизнеси като "неефективни и грешни", както и повече да не се допускат дискриминационни забрани за извършване на труд на една част от бизнеса.

Ресторантьорите искат да знаят ясно при какви правила клиентите им ще могат да посрещнат Нова година.

В писмото си те припомнят, че нощните клубове са затворени повече от месец, а общо през годината това прави 150 дни. Ресторантите са затворени от 20 дни и общо през годината трети месец. Това обаче, според тях, с нищо не е променило ситуацията с разпространението на заразата.

Ето пълния текст на отвореното писмо (запазена е оригиналната пунктуация):

Нощните клубове са затворени повече от месец, а общо през годината вече 150 дни. Това е почти половин година, в които те не могат да упражняват правото си на труд. Ресторантите са затворени от 20 дни и общо през годината трети месец. Какво се промени? Както знаете, браншовите организации следят отблизо всичко, което влияе пряко на нашия сектор. Ето какви са фактите и как се промени заболяемостта след последните противоепидемични мерки:

26 октомври: Заповед за затваряне на всички нощни клубове в страната. Към тази дата, случаите на COVID-19 в национален мащаб са 2243 нови случая от 7659 теста или близо 30% положителни тестове.

27 ноември, петък: Заповед за затваряне на всички заведения, молове и фитнеси. Данни за разпространението на COVID-19: 3327 нови случаи от 9179 теста или 36,2%, положителни проби, 6647 в лечебни заведения, 1865 излекувани, 151 починали. 11-и декември, петък: 3097 нови случаи от 8587 теста, 36,1% положителни проби, 7151 в лечебни заведения, 4290 излекувани, 157 починали.

КАКВО СЕ ПРОМЕНИ? Отговорът е: НИЩО! С днешна дата, 15 декември, единствената правилна позиция, която Сдружението на заведенията в България и Българската асоциация на заведенията можем да приемем е:

Незабавно отваряне на всички затворени със заповед на министъра на здравеопазването бизнеси и обявяване на правилата, при които ще работят. Не на 21 декември! Сега! Обявяване на взетите решения като неефективни, грешни и въвеждане на мораториум за дискриминационни забрани за извършване на труд на само една част от бизнеса. Забрани за работа да се въвеждат само и единствено за всички сектори, които не обхващат стоките от първа необходимост.

Настояваме за отмяна на забраната за работа на всички нощни клубове, ресторанти, барове, фитнеси и молове! И искаме да знаем при какви правила нашите клиенти ще могат да посрещнат Нова година.

Чл. 48 от Конституцията на Република България: Гражданите имат право на труд. Държавата се грижи за създаване на условия за осъществяване на това право. Последните дни бяха достатъчно добро доказателство, че не заведенията са виновни за разпространението на вируса! Това, което всички се опитвахте да ни убедите и с всички сили настройвахте общественото мнение срещу нас! Фактите, обаче, вече говорят повече от всички останали глупости, които вие изрекохте и направихте! А когато фактите говорят и ЩАБЪТ мълчи!!!

✓ **Прокуратурата не иска специален разследващ за Иван Гешев**

Според държавното обвинение законът и сега давал възможност за проверки

Изцяло отрицателно становище относно необходимостта от създаването на нова фигура на прокурор, разследващ главния прокурор, депозира в Народното събрание държавното обвинение. Становището по внесения от ГЕРБ и "Обединени патриоти" законопроект за изменение и допълнение на Наказателно-процесуалния кодекс, който предвижда специален обвинител да се занимава с разследвания срещу главния прокурор при евентуални данни за извършено престъпление.

Подчинените на Иван Гешев смятат, че това не е необходимо, защото и законът, и Конституцията вече били предвидили механизъм за разследване на главния прокурор, ако има данни за извършено от него престъпление. Те се позовават на решение на Конституционния съд от юли, според което всеки прокурор в държавата има компетентност и може независимо да проведе разследване на главния прокурор. "По време на проверка или разследване по сигнал срещу главния прокурор той запазва конституционното си положение на главен прокурор, но придобива и ново правно положение на проверявано по сигнала или разследвано лице. Негово задължение е на общо основание да понесе последиците от разследването или проверката, като то произтича от правилото "никой не може да бъде съдия сам на себе си", пише заместничката на Гешев Даниела Машева. Тя допълва, че всички са равни пред закона и не се ползват с привилегии, ако има данни за престъпление, а главният прокурор не може да влияе.

Най-сетне започна да функционира създаденият от Висшия съдебен съвет публичен регистър на посегателствата срещу независимостта на съдебната власт. "Регистърът следва да съдържа информация за датата на регистрираното посегателство, източника на информацията, обекта и субекта на посегателството, формата на накръняване на независимостта на съдебната власт, предприета ли е реакция - от кого, кога, форма на реакцията. В регистъра да се публикува хиперлинк към съответната реакция", уточняват от ВСС. В регистъра вече са разписани 36 събития, за някои от които липсва конкретика или уточнения за информационния повод.

В списъка на "посегналите" на съдебната независимост е шефът на ВКС Лозан Панов, отявлен критик на Гешев. В него е и президентът Румен Радев, който поиска оставката на главния прокурор и това бе разтълкувано от съвета като нарушаване на принципите за разделението на властите, върховенството на закона и независимостта на съдебната власт и в разрез с конституционното му задължение да олицетворява единството на нацията. Посочени са и позициите на съдийската и прокурорската колегия на ВСС по доклада на ЕК за напредъка на България по механизма за сътрудничество и проверка, с което излиза, че съветът приема документа на Еврокомисията като посегателство върху съдебната власт. Адвокатският протест срещу практиката на прокуратурата да пуска публично доказателства по определени дела и отразяването му от определени медии също са в регистъра.

✓ **Кандидатите за отсрочка на заеми са се удвоили**

Кандидатите, желаещи да получат отсрочка по свои кредити, са се увеличили двойно. Делът на клиентите, които изпитват затруднения по погасяването на задълженията си и ще кандидатстват за получаване на отсрочка, расте от 17% през май до 30% през декември. Това показват данни от проучване на сайта за сравнение на кредити moitepari.bg. Логично намалява делът на тези, които не изпитват необходимост от отсрочване към момента. През май 39% от анкетираните посочват, че имат заеми, но няма да се възползват от мораториума. Сега този дял е 33%.

Повече от половината вече са отсрочили плащания по кредити - 55% от респондентите. Една трета отговаря, че не са имали нужда до момента, а други 15% пък не са били одобрени от търговските банки. Продължава тенденцията най-често да се иска удължаване на срока за погасяване на потребителски кредити. Както през май, така и през декември над 60% от отговорилите посочват, че именно по кредит за потребление ще използват банковата ваканция. На второ място са кредитните карти (9%), а едва трети са жилищните заеми (8%). Друга устойчива тенденция е, че кандидатите търсят пълен вариант на отсрочване, т.е. на лихва и главница едновременно. 74% от анкетираните избират този отговор, като не се забелязва промяна спрямо данните от май.

✓ **192 хил. земеделски стопанства вече са преброени**

"В момента се извършва преброяване на около 200 хил. земеделски стопанства, като досега са преброени близо 192 хиляди. До 18 декември трябва да приключим. Можем да дадем предварителни данни само за това, че се увеличават декарите обработваема земя, увеличават се трайните насаждения. Обработваемата земя е около 35 млн. дка, с около 34,5 млн. дка е участието в схемите и мерките за подпомагане към ДФ "Земеделие". Това съобщи в ефира на БНР Николай Маринов, директор на Главна дирекция "Земеделие и регионална политика" в МЗХГ.

Тенденцията на окрупняване, а оттам и намаляване на броя на стопанствата продължава, каза Маринов. Експертът припомни, че преброяването започна на 1 септември първоначално онлайн, а после и на място. Целта на преброяването е да се получи обобщена и изчерпателна информация за броя, типа и размера на земеделските стопанства. Фермерите посочват броя на отглежданите култури и селскостопански животни, както и колко работници са наети в стопанството. Наличието на статистически данни, съпоставими с тези на останалите държави членки, относно структурата на земеделските стопанства е важно за определяне развитието на Общата селскостопанска политика. То спомага да се определят насоките за развитие на българското земеделие. Информацията ще даде възможност за адекватно планиране, разработване, прилагане и мониторинг на националните политики и политиките на ЕС, твърдят от министерството.

✓ **С грижа за европейската енергийна сигурност...**

Продължават американските посегателства срещу суверенитета на ЕС, който няма обща позиция по тях

Нито "Северен поток-2", нито "Балкански поток", както неофициално се именува сухопътното продължение на "Турски поток" през нашата територия, ще заработят в началото на 2021 г., каквито намерения можеше да чуем още преди година, че и по-късно. Също така няма да заработи и газовата връзка с Гърция, през която България трябва да получава годишно над 1 млрд. куб. м природен газ от Азербайджан и така да намали зависимостта от руското синьо гориво до 50% от общото потребление. Така всички антагонисти имат основания да са недоволни.

И тази година не се сбъднаха по-старите прогнози за засилване на американското енергийно влияние в Европа. "Флотилиите на свободата" от танкери пълни с американски втечен природен газ (ВПГ) все така се мержелят на хоризонта, докато "Газпром" продължава да държи към края на третото тримесечие 34% от пазара на природен газ в Европа, стойност много близка до рекордните 35% от 2018 г. При това руснаците държат този дял въпреки падането на износа на газ в стойностно и физическо изражение.

На всичкото отгоре, от есента, въпреки сезонното повишаване на търсенето, започна сериозно намаляване на вноса на ВПГ от САЩ, като през ноември доставките паднаха с близо 40% на годишна база. Дори такива борци за независимост на Европа от "Газпром" като Полша и Литва намалиха доставките на ВПГ, ехидничи браншовото издание "Neftegaz.RU".

Причината е сочена в проклетия коронавирус, който повали западните икономики, но пък не се отрази съществено на азиатските, които сега са "виновници" за това, че привличат износителите на ВПГ с по-високи от европейските цени на синьото гориво. Освен това шистовата индустрия в САЩ също

не преживява добри времена

на фона на ниски износни цени и вълна от фалити в отрасъла.

Свиването на потреблението и падането на цените стана причина и за намаляването на доставките по "Турски поток", в което някои в България съзряха поредното доказателство за безперспективността да имаш работа с Русия като цяло и с "Газпром" в частност. Действително, девет месеца турците купуваха за свои нужди минимални количества газ от тази тръба, но от август започна ръст на доставките от 1,4 млрд. куб. м., а през септември стигнаха до 1,9 млрд., което между другото, е почти два пъти повече от доставките през септември м.г. Просто съседната страна изчака максимално

изгодната за себе си ценова конюнктура, за да закупи договорната квота от 20 млрд. куб. м. По договорите от типа "взemi или плати" на продавача му е все тая дали купувачът реално ще вземе от газопровода спазарените количества или просто ще плати за тях, в случая на по-ниски цени. Тази схема свидетелства за всичко друго, но не и за дискредитацията на проекта "Турски поток", част от който е и продължението му през България.

Впрочем, точно на 15 декември изтича поредното и последно засега удължаване на срока за завършването на втората тръба на "Турски поток" през българска територия до Сърбия, която по почина на премиера Бойко Борисов наричат вече "Балкански поток". Дни преди официалната дата на завършването на строителството, нямаше никакъв ажиотаж около това, наистина важно за страната събитие. Повече от странно на фона на мерака на Борисов да реже всякакви лентички. Ние дори научихме от чуждата преса, че газопроводът е съединен със сръбския участък. Неофициалното обяснение е пак свързано с коронавируса. Много по-вероятно е обаче желанието да не се дразнят излишно американците, чиито законодатели преди броени дни разшириха за пореден път санкциите си срещу газопроводите с руско участие "Северен поток-2" и "Турски поток". При това САЩ открито заявяват, че не смятат "Балкански поток" за нещо различно от сухопътно продължение на "Турски поток".

Засега няма яснота как новите санкции, които са включени в бюджета на Пентагона за 2021 г., могат да повлияят именно върху "Балкански поток"

макар да има хора в България, които искрено да ги желаят и дори да съжаляват, че били много закъснели. Те изглеждат повече ориентирани към "Северен поток-2" и целят ако не да спрат, то поне да забавят неговото влизане в експлоатация. От седмици насам руската флотилия от специализирани кораби, включително най-големият й морски съд за полагане на подводни тръбопроводи "Академик Черски", извършва някакви маневри в Балтийско море без обаче да започне строителството на оставащите 150 км от газопровода. Едва на 11 декември баржата "Фортуна" започна работа в германски териториални води, където на плиткото остава да се прокарат 2,6 км от всяка от двете тръби на "Северен поток-2". По всяка вероятност, смятат експерти, основният маршрут на газопровода ще бъде завършен през втората половина на 2021 г., с повече от една година закъснение.

Горе-долу тогава изглежда ще бъде завършен окончателно и "Балкански поток", способен да пренесе 15,7 млрд. куб. м газ годишно. Истината е, полагането на тръбите може и да завърши преди Нова година, по неофициална информация газопроводът вече има подписан Акт 15, но той не може да заработи докато не бъдат завършени двете компресорни станции, които да поддържат нужното налягане в него - "Расово" и "Нова Провадия". Първата се очаква да е готова през януари догодина, а втората през септември. Освен това чак през май ще бъде готова и компресорната станция, нагнетяваща сръбския участък от газопровода.

Това време е напълно достатъчно, за да се види какво отношение ще заеме новата администрация в Белия дом (най-вероятно без промяна) и да се прецени действието на новите санкции на САЩ, които освен това заплашват в бъдеще да ги налагат и върху компаниите, експлоатиращи газопроводите.

Основание за това им дава един лицемерен документ приет в края на 2019 г. и наречен "Закон за защита на европейската енергийна сигурност". Неговата същност се свежда до няколко прости постулата - не купувай руски газ, купувай американски газ, ако купуваш руски газ, прави го през Украйна, за да получава тя пари, които да използва срещу Русия, а който не прави това, подкопава трансатлантическата безопасност. С всички произтичащи за него последствия. Утре руският газ може да бъде заменена с китайски смартфони, ирански петрол, турски текстил, кубинска захар, индийски софтуер. И ще бъде, защото санкциите се превръщат все повече в основен инструмент за регулиране на отношенията между страните, което е по-скоро свидетелство за упадък на нашия хегемон, отколкото за неговия разцвет.

Дотук САЩ все още не са прибегнали

до налагането на преки санкции срещу държавите от ЕС, разчитайки повече на сплашването. Както рекетърите се боят, че един ден ще им отговорят, така и американците се боят да не предизвикат свръхреакция, защото тогава трансатлантическата солидарност може да отиде в историята окончателно.

САЩ са сериозно улеснени, че в случая с транзитните газопроводи с руско участие ситуацията в ЕС е "всяка коза, за свой крак". ЕС няма единна позиция и няма как да има при положение, че източната част на съюза и голяма част от брюкселската бюрокрация се държат като криптопатриоти на Съединените щати. Германия, предвид своята сила и положение, може да заявява открито, че няма да приема диктата на САЩ и отхвърля екстериториалността на тяхното законодателство. Последното го казват и от Брюксел, но по принцип, а не обвързано конкретно със "Северен поток-2". Председателят на ЕК, довчерашият министър на отбраната на ФРГ, Урсула фон дер Лайен заяви през юни, че "Северен поток-2" е силно политически проект, като по този начин наля вода в мелницата на неговите противници, но и подкопа усилията на доскорошните си съратници по неговата реализация. После разни хора съвсем сериозно се учудват защо спадало доверието в европейските структури.

В България пък наблюдаваме друга картина. Тук управляващите ни се преструват, че американският натиск не ни засяга и като променят името на проекта, все едно са променили всичко. Не се работи за изработването ако не на общоевропейска позиция, то поне на позиция на групата засегнати държави, с участието на Германия. Изглежда се смята, че неяснотите на американските санкции са достатъчни, за да не се безпокоим. Но това е илюзорно. Въпросът не е как можем да се защитим от агресивността на САЩ, а колко далече са готови да отидат те. Ако този момент дойде, изведнъж ще се окаже, че способността на Бойко Борисов, по израз на един български политик, "да лъже американците, че лъже руснаците и да лъже руснаците, че лъже американците", е крайно недостатъчна.

✓ НКЖИ ще ремонтира две отсечки от първата жп линия в България за 31 млн. лева

Предвижда се механизирано подновяване на железния път и контактната мрежа на жп трасето Русе разпределителна - Образцов чифлик - Ястребово

Националната компания „Железопътна инфраструктура“ (НКЖИ) е обявила две обществени поръчки за ремонти на отсечки от първата железопътна линия в България Русе – Варна, вижда се в централния регистър на обществените поръчки.

Първата процедура е за проектиране и механизирано подновяване на железния път в междугарието Русе разпределителна – Образцов чифлик. Трасето е с дължина от малко над 9 км.

Втората е за механизирано подновяване на железния път в междугарието Образцов чифлик – Ястребово. Дължината на трасето е малко над 10 км.

Предвижда се проектиране и цялостна подмяна на железния път и на контактната мрежа и в двата участъка от жп линията.

Общата стойност на ремонтите на двете отсечки се очаква да достигне почти 25,8 млн. лева без ДДС, но с включени 10% непредвидени разходи. С включено ДДС индикативният бюджет възлиза на почти 31 млн. лева.

Ремонтните дейности по трасето от Русе разпределителна до Образцов чифлик се очаква да струват 11,9 млн. лева без ДДС, или почти 14,3 млн. лева с включен ДДС. Срокът за изпълнение на дейностите е 260 дни от датата на сключване на договора с бъдещия изпълнител.

Краен срок за подаването на оферти по тази поръчка е 18 февруари, а отварянето на офертите е предвидено за 19 февруари.

Ремонтните дейности по трасето от Образцов чифлик до Ястребово се очаква да струват 13,85 млн. лева без ДДС, или малко над 16,6 млн. лева с включен ДДС. Срокът за осъществяване на строителните дейности е 280 дни след сключването на договор с бъдещия изпълнител. Документи могат да се подават до 22 февруари, а отварянето на офертите е предвидено за 23 февруари.

Ремонтът на отсечките беше планиран да започне през тази година, но се забави заради организационни дейности по подготовката на поръчките.

✓ Австрия въвежда от събота 10-дневна карантина за пристигащите от България

При влизане в Австрия пристигащите от България ще попълват декларация и приложения, в които ще описват къде ще останат по време на карантината

От събота (19 декември) Австрия ще въведе задължителна 10-дневна карантина за пристигащите от България, става ясно от съобщение, публикувано [на сайта](#) на Министерството на външните работи.

Все още не е ясно докога ще продължат новите мерки, предприети от австрийските власти.

При влизане в Австрия пристигащите от България ще попълват декларация и приложения, в които ще описват къде ще останат по време на карантината.

„Лицата са задължени да декларират, че влизат в 10-дневна карантина. За целта при пристигането си те трябва да представят попълнени приложения Е и F, в които описват къде ще останат по време на карантината. Най-рано на 5-тия ден те биха могли да се освободят от карантината след негативен резултат от извършен на място молекулярно-биологичен PCR или антигенен тест“, информират от външното министерство.

Приложенията са публикувани на сайта на институцията.

Карантината ще може да бъде отменена за отпътуване от Австрия.

Предвидени са изключения от посочени по-горе режим, но само при представяне на негативен резултат от PCR тест или антигенен тест не по-стар от 72 часа при пристигането.

Страните, от които все още може да се влезе в Австрия без ограничения, са Австралия, Финландия, Ирландия, Исландия, Япония, Нова Зеландия, Норвегия, Южна Корея, Уругвай, Ватикана.

✓ Защо цифровата икономика трудно се поддава на регулация?

Компаниите, които успяват да вземат превес над конкурентите си, бързо се превръщат в монополисти

Европейската комисия обявява днес директивата си за дигиталните услуги, която цели да ограничи мощта на дигиталните гиганти. Франс прес публикува три причини, поради които секторът е труден за регулиране.

Огромни икономии от мащаба

Софтуерът и алгоритмите, които са в основата на новата цифрова икономика, представляват огромни инвестиции. Но веднъж написани, кодовете могат да се възпроизведат до безкрайност без допълнителни разходи.

Поради това технологиите са индустрия с фиксирани разходи, при които мащабът на пазара играе определяща роля за поемане на развойните разходи както в киното, където европейските филми без мерки за защита трудно се конкурират с американските супер продукции заради по-малките им национални пазари.

Мрежови ефекти

Социалните мрежи са най-добрата илюстрация на проблема, който създава липсата на съвместимост между конкурентни продукти. Потребителите предпочитат да използват една и съща услуга, за да могат да комуникират помежду си. В резултат на това само една група – Facebook (с Instagram, WhatsApp, Messenger) доминира до голяма степен пазара.

Мрежовите последици се откриват и при софтуера и операционните системи.

Конгломератна логика

Цифровата икономика обичайно създава монополи, които благодарение на преследването на мащаб се възползват от силната си позиция на собствения пазар, за да превземат съседни пазари.

Така Google, която е ултра доминираща при търсачките с близо 90% от търсенията, се разраства, създавайки мостове между различни услуги в картографията (Google Maps), имейлите (Gmail), онлайн видеата (YouTube), операционните системи за мобилни телефони (Android), браузърите (Chrome), онлайн търговията (Google Store, Google Play).

В. Труд

✓ **Социалното министерство: Запазиме над 24 000 работни места чрез мярката за подкрепа с 290 лв.**

Общо 24 575 работни места в компании от секторите „Туризъм“, „Хотелиерство и ресторантьорство“ и „Транспорт“ са били запазени с мярката за краткосрочна заетост на Агенцията по заетостта. Тя е част от пакета на правителството за справяне с кризата и по нея се изплащат по 290 лв. за всеки служител, който работодателят иска да задържи. Програмата е насочена и към самоосигуряващите се, като до момента общо 1700 фирми и самонаети лица са се възползвали от нея. Платените средства са 20,7 млн. лв. Това съобщиха от пресслужбата на МТСП.

Самоосигуряващите се могат да разчитат и на безлихвените кредити от Българската банка за развитие.

Мярката за краткосрочна заетост може да се комбинира с 60/40 и така за трите сектора държавната подкрепа става 80/20. Близо 1000 работодатели са избрали да ползват заедно двете мерки и така да получат по-големи компенсации за запазване на заетостта на почти 21 000 работници. По 80/20 са изплатени над 77 млн. лв.

Само по 60/40 бизнесът е получил близо 600 млн. лв. Запазените работни места са 250 000, като някои служители запазиха работата и доходите си за повече от три месеца в пандемията. През следващата година са предвидени още 300 млн. лв. за удължаване на 60/40. И през 2021г. работодателите в трите сектора ще може да я комбинират с мярката за запазване на краткосрочната заетост.

✓ **Рекордно ниска инфлация за последните четири години**

Цените са нараснали с 0,4%

Горивата са със 17% по-евтини

Инфлацията е рекордно ниска за последните четири години. Годишната инфлация към края на ноември е само 0,4%, което е най-ниската стойност от началото на 2017 г. насам, показват данните на НСИ. Основната причина за това е поевтиняването на горивата и на обувките.

Цените на горивата за колите през ноември са били със 17,3% по-ниски от същия месец на миналата година. А поевтиняването на газообразните горива е с 15,4%. Обувките са със 7,3% по-евтини от миналата година, а дрехите са поевтинели с 2,8%.

Всичко това се дължи на пандемията. Заради ограниченията навсякъде по света във връзка с Covid-19 петролът поевтиня на международните пазари. А заради това, че хората си стоят по-дълго време у дома, бяха намалени цените на дрехите и обувките.

Храните обаче са с 2,9% по-скъпи спрямо миналата година. Най-голямо е увеличението на цените на маслото и олиото - с 9,7%. Млякото, млечните продукти и яйцата са с 4,6% по-скъпи от миналата година.

Само за ноември инфлацията е 0,1%. През миналия месец по-съществено са поскъпнали краставиците - с 20,4%, доматиите - със 7,6%, и олиото - с 3,2%. През ноември са намалели цените на зелето - със 17,5%, и на цитрусовите и южни плодове - с 11,2%.

✓ **България е в топ 5 по намалено производство**

България е сред петте страни от ЕС с най-голям спад на промишленото производство спрямо миналата година. Средно за страните от ЕС промишленото производство през октомври е с 3,1% под нивото от същия месец на 2019 г., обявиха от Евростат. У нас намалението е с 4%.

Най-голям спад на индустриалното производство на годишна база е отчетен в Ирландия (-15,5%), Дания (-9,2%) и Франция (-4,3%). Четвъртото място е за Германия с намаление на производството с 4,1%, а на пето място сме ние.

В девет от страните от ЕС индустриалното производство през октомври вече се е възстановило и е по-голямо от същия месец на миналата година. Най-добре се представя Белгия с ръст на производството от 5,4%. На следващите места са Полша (+3,4%) и Хърватия (2,8%). А топ пет по възстановяване на страните от ЕС се допълва от Унгария (+2,7%) и Литва (+1,6%).

През октомври спрямо предходния месец в страните от ЕС производството е нараснало средно с 1,9%. Най-добре отново се представя Белгия с ръст от 6,9%. На следващите места са Германия (+3,4%) и Словения (+3,1%). У нас ръстът на промишленото производство е само с 0,1%.

✓ **ЕК купува още 180 млн. дози от ваксините на "Модерна" и "Пфайзер"**

Европейската комисия има намерение да осигури за Евросъюза още 180 милиона дози от ваксините срещу коронавируса, производство на "Модерна" и "Пфайзер". Това съобща германското сп. "Шпигел", което се позовава на източници в дипломатическите среди, предаде БНР.

Списанието съобщава, че Еврокомисията иска да закупи още 80 милиона дози от препарата на "Модерна" и 100 милиона - от този на компаниите "Пфайзер" и "Бионтех". Комисията вече поръча 80 милиона дози от ваксината на "Модерна" и 200 милиона - от ваксината на "Пфайзер".

Според "Шпигел" общата стойност на пакета ще бъде около 3,2 млрд. евро.

Европейската агенция по лекарствата вече съобщи, че ще вземе решение за допустимостта на ваксината на "Пфайзер" и "Бионтех" в блока на 21 декември.

Мениджър

✓ **Безработицата през ноември с най-ниски стойности след края на извънредното положение**

6.7% е безработицата в страната през ноември, като това е най-ниската регистрирана стойност след края на извънредното положение на 13 май 2020 г. Агенцията по заетостта отчита спад на безработицата от 0.2 процентни пункта в сравнение с предходния месец октомври и ръст с 0.9 пункта спрямо година по-рано.

В края на месец ноември регистрираните безработни в бюрата по труда според статистиката на Агенцията по заетостта са били 218 840, което е с 9 069 лица по-малко от октомври. На годишна база увеличението е с 29 366 лица.

За ползване на посредничеството и услугите на бюрата по труда **през месеца са се регистрирали нови 29 105 безработни лица**. Освен тях, други 558 души от групите на търсещите работа заети, учащи и пенсионери, също са се регистрирали в Агенцията по заетостта.

През ноември **броят на започналите работа безработни лица достигна 17 343**, като в сравнение със същия месец на миналата година се отчита ръст с 13%. През изминалия месец 370 търсещи работа от групата на пенсионерите, учащите и заетите също са намерили своето ново работно място чрез бюрата по труда. От започналите работа 87.5% са устроени в реалната икономика, като от тях най-много са наети в сектора на преработващата промишленост – 25,5% от всички започнали работа, следвани от търговията – с 16,3%, хотелиерството и ресторантьорството – 8,0%, държавното управление – 6,3%, строителството – 5,3%, и др.

През месеца работа на **субсидирани работни места** са започнали 2 165 безработни лица от рисковите групи – 412 по програми и мерки за заетост и 1 753 – по схеми на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”. Схемата „Заетост за теб” по Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”, която стартира през месец юли като антикризисна мярка, е осигурила заетост на 6 804 лица, като само през ноември са сключени трудови договори с нови 683 безработни.

Антикризисните мерки за краткосрочна подкрепа на заетостта, популярни като **трети дизайн на мярката 60/40** или ПМС 278/2020 г. и 80/20 или „Краткосрочна подкрепа за заетост в отговор на пандемията от COVID-19” по Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”, осигуриха запазването на заетостта на повече от 300 хиляди заети лица от май до края на ноември.

В присъствените **форми на обучения за възрастни**, финансирани от държавния бюджет и Европейския социален фонд, през месеца, при спазване на всички противоепидемични мерки, са включени нови 274 безработни лица.

Заявените работни места на първичния пазар на труда през ноември са 12 386, които са с 9.3% повече от тези, заявени през ноември 2019 г. Най-голям дял свободни работни места в реалната икономика са заявени в преработващата промишленост (36.3%), следват административните и спомагателните дейности (12.8%), търговията, ремонтът на автомобили и мотоциклети (11.8%), хотелиерството и ресторантьорството (7.2%), строителството (7.2%) и държавното управление (5.4%).

Най-търсените професии през месеца са: монтажници; машинни оператори на стационарни машини и съоръжения; работници в добивната и преработващата промишленост, строителство и транспорт; квалифицирани работници по производство на храни, облекло, дървени изделия; металурзи, машиностроители и сродни на тях и занаятчии; продавачи; работници по събиране на отпадъци и сродни на тях; персонал, зает в сферата на персоналните услуги (бармани, сервитьори, готвачи, камериери и др.); персонал, полагащ грижи за хората; стопански и административни специалисти и др.

✓ **Платеният отпуск се използва до края на давността му, дори да не е отложен**

Всички дни отпуск могат да се ползват до края на двегодишната им давност, независимо дали са отложени или не за следващата календарна година, съобщават от Главната инспекция по труда.

Работодателят дължи и обезщетение при прекратяване на трудовото правоотношение отново за всички дни, които не са погасени по давност. Давността започва да тече от следващата годината, за която се полага отпускът. Например до края на 2020 г. могат да се използват последно дните от 2018 г. Давността спира за периода, в който работникът или служителят използва друг вид отпуск – за бременност и раждане, за гледане на дете и т.н.

Част от отпуска може да бъде отложен за следващата календарна година след искане на работниците и служителите и със съгласието на работодателя. Работодателят също може да отложи част от отпуска, но само по важни производствени причини.

Във всеки случай обаче работодателят е длъжен да осигури ползването на поне половината дни отпуск в годината, за която се полагат, а останалите – най-късно до средата на следващата. След този срок работниците и служителите могат да ползват прехвърлените или неизползваните дни отпуск от предходната година с 14-дневно предизвестие и без съгласието на работодателя. Те обаче трябва да имат доказателства, че преди това са поискали отпуск и той им е бил отказан.

В общия случай работниците са длъжни да използват платения годишен отпуск до края на календарната година, за която той се полага. Работодателите са длъжни да създадат ред за ползване на отпуските, като **информират работниците в началото на годината за полагаемите дни** и да ги поканят да заявят ползването на останалите от предходната година. Липсата на информиране на работещите за полагаемите им се дни е едно от най-честите нарушения, които контролните органи на Агенцията установяват във връзка с отпуските.

Отпуск в извънредна епидемична обстановка

Дори в извънредно положение или в извънредна епидемична обстановка работодателят **не може да предоставя неплатен отпуск на своите работници и служители без тяхно искане**. Той има право да предостави едностранно само платения им отпуск, ако дейността на предприятието, на част от него или на отделни работници и служители е спряна със заповед на държавен орган или с негова заповед. Ако дейността не е спряна, има право да предостави на работниците само половината от платения им отпуск без тяхно искане.

По време на извънредно положение или извънредна епидемична обстановка работодателят **няма право да отказва платен или неплатен отпуск** на бременни, майки или осиновителки на деца до 12 години, както и на самотни бащи, на лица с 50 и над 50 на сто трайно намалена работоспособност или под закрила заради някои заболявания, включени в специална наредба.

✓ ЕК залага принудителна продажба на бизнес в новия регламент за онлайн платформите

Високи глоби и дори принудително продаване на част от бизнеса, когато това е в интерес на потребителите - това са заложените санкции в обявените от ЕК вчера късно следобед нови правила за дейността на технологичните платформи. Основният фокус в пакета предложени мерки е върху отношенията между институциите и водещите глобални играчи като американските компании Google, Facebook, Apple и Amazon.

Новите задължения, които този тип компании трябва да спазват, са да премахват незаконно съдържание, както и да се подчиняват на списък с норми, които ще им пречат да злоупотребяват с господстващото си пазарно положение. Например те няма да имат право да използват данни, придобити от техни бизнес клиенти, за да се конкурират с тях. Предвижда се забрана за нелоялните условия, налагани от платформите при действащите европейски правила, приети в началото на века. Платформите може да послужат за разпространение на незаконно съдържание, или за онлайн продажба на незаконни стоки и услуги, отбелязва комисията. Според ЕК големите онлайн пространства за обмен на информация и търговия застрашават потребителските права, информационните потоци и участието на обществеността. От Брюксел въвеждат и ясна дефиниция за големи онлайн пространства като поясняват, че платформи, които достигат до повече от 10 на сто от потребителите в ЕС са системни и поемат не само задължения да наблюдават опасностите, но и да се подчиняват на нов надзор, пояснява ЕК.

Регламентът предвижда още големите платформи да бъдат задължени да предотвратяват злоупотреба с техните мрежи, да въведат мерки за прозрачност, включително за рекламата и използваните алгоритми за препоръчване на съдържание, да осигурят възможности за външни проверки на събираните данни, както и за проследяване на продавачите. Комисията предлага също уеднаквяване на правилата за определяне и забрана на нелоялните търговски действия онлайн, и въвеждане на пазарни разследвания. Тези промени ще засягат големите електронни доставчици на услуги, например търсачки, социални мрежи или посреднически онлайн услуги. Предвижда се също така да бъде забранено да се ограничават възможностите на потребителите да премахнат софтуер от своите електронни устройства, както и да бъде повишен достъпът на външни разработчици до разпространението на приложения.

ЕК предлага да глобява нарушителите с до 10 на сто от световния им оборот. При повторно нарушение глобите може да включват и задължението за продажба на някои от засегнатите дружества. Европейският парламент и Съветът на ЕС ще обсъдят предложенията. Ако няма възражения, промените ще влязат в сила, се отбелязва в съобщението на комисията.

„Две са основните насоки – първо, ние, като потребители, трябва да имаме достатъчно широк набор от сигурни продукти онлайн и второ – компаниите, опериращи в Европа да могат свободно и справедливо да се конкурират онлайн, както и офлайн“, каза Маргарет Вестагер, еврокомисарят, която инициира въвеждането на промените.

„Европа за пореден път има водеща роля в света, като първа въвежда така необходими регулации за технологичните компании“, коментира Томас Вине, партньор в адвокатската кантора Clifford Chance, базирана в Брюксел. Той отбелязва, че към момента практиката е антимонополните дела в ЕС да се проточват прекалено дълго.

Великобритания, която напусна ЕС, също става страна по двата нови регламента – за дигиталните услуги и за дигиталните пазари.

В САЩ и в Южна Корея наскоро започнаха дела по обвинения в злоупотреба с пазарно положение срещу Facebook и Google. В едно от делото американското Министерство на търговията иска да принуди Facebook да продаде своите дъщерни компании Instagram и WhatsApp, за да разбие концентрацията на пазар.

По-рано днес Ню Йорк Таймс писа, че въпросните американски технологични гиганти са увеличили многократно своите разходи за лобистки групи през последната една година, но че тези инвестиции не са имали чувствителен ефект.

✓ САЩ водят икономическа война, предупреди Бъфет

САЩ водят икономическа война и Конгресът трябва да се намеси в помощ на затруднените малки компании, които станаха странична жертва на коронавирусната пандемия. Това предупреди милиардерът инвеститор Уорън Бъфет по телевизия CNBC. Бъфет призова най-вече да бъде разширена програмата, която помага на малките компании да задържат служителите си в условията на кризата, пише БТА.

"Мисля, че страната го дължи на милиони хора, занимаващи се с малък бизнес", подчерта той. Срокът за кандидатстване за нисколихвените кредити по тази програма изтече по-рано тази година, макар че тя все още разполага със средства. Конгресът обаче е в безизходица от месеци при преговорите за нов пакет правителствена помощ за икономиката, което поставя бизнеса под натиск и най-вече малките предприемачи. Малките компании се борят да се задържат на повърхността в кризата, предизвикана от коронавируса. Някои бяха принудени да спрат дейността си временно, а понякога и за постоянно заради ограниченията, свързани с опитите за овладяване на пандемията, и липсата на стимули, припомня CNBC.

✓ Японският износ спада за 24-и пореден месец през ноември

Стойността на износа на Япония спада с 4,2 на сто на годишна база през ноември, на 6,1 трилиона йени (59 милиарда долара), съобщи японското правителство. Това се случва на фона на понижено търсене в много части на света заради пандемията от COVID-19, предаде ДПА.

Данните означават спад за 24-и пореден месец, според предварителен доклад на японското министерство на финансите. Доставките на Япония за Китай, най-големия й търговски партньор, обаче бележат ръст от 3,8 на сто в сравнение с година по-рано и сега възлизат общо на 1,36 трлн. йени; регистрираната тенденция на ръст се наблюдава за пети пореден месец. Същевременно вносът от втората по големина икономика в света също нараства (с 6,7 процента) и достига 1,68 трлн. йени, посочва министерството.

Износът за САЩ намалява с 2,5 процента, на 1,18 трлн. йени и по този начин за пръв път от три месеца бележи спад, информира БТА.

Цялостният внос на Япония намалява с 11,1 на сто, на 5,75 трлн. йени, което има за последица търговски излишък в размер на 366,8 млрд. йени.

✓ Сингапур отваря "балон" за бизнес пътувания

Сингапур ще отвори нов коридор за ограничен брой пътуващи по бизнес, за официални посещения и с висока икономическа стойност от всички страни. Правителството обяви днес мярката като част от усилията за съживяване на ключовите сектори на туризма и хотелиерско-ресторантьорската дейност, предаде Ройтерс.

Сингапур похарчи милиарди долари, за да защити икономиката си от най-тежкия спад в историята и се опитва да се отвори отново за международни пътувания, в момент когато се готви да бъде домакин на годишната среща на политически и бизнес лидери от Световния икономически форум догодина, отбелязва БТА.

Първите пътници по новия коридор ще могат да пристигат от втората половина на януари. Градът-държава ще посреща хора, които идват за краткосрочен престой до 14 дни, се уточнява в изявление на местното министерство на търговията и промишлеността.

Мярката ще допълни други договорености, които Сингапур има за бизнес пътувания, включително с Китай, Германия и Индонезия.

Пътуващите по най-новата спогодба ще трябва да се придържат към строги протоколи за здраве и тестване и ще трябва да останат в границите на "балон" в обособени съоръжения. Например, макар да им бъде разрешено да се срещат с местни хора, помежду им ще има разделители от пода до тавана.

✓ Петролът поевтиня след неочакван ръст на запасите на САЩ

Цените на петрола се понижиха в ранната търговия в сряда на фона на неочаквания ръст на петролните запаси на САЩ, предаде Ройтерс. На пазара натезаха и продължаващите опасения около търсенето заради по-строгите ограничителни мерки срещу разпространението на коронавируса, въведени от редица страни в Европа.

Към 9 часа българско време цената на сорта Брент се понижи с 0,12 долара или с 0,24% до 50,64 долара за барел, докато американският лек суров петрол WTI поевтиня с 0,09 долара, или 0,19%, до 47,53 долара за барел.

До тези резултати се стигна, след като Американският петролен институт отчете ръст на петролните запаси на САЩ с 2 млн. барела през седмицата до 11 декември, като те достигнаха общо 495 млн. барела. Анализаторите, анкетирани от Ройтерс, очакваха спад от 1,9 млн. барела. Днес правителството ще публикува официалните данни за петролните запаси. Същевременно с това Международната енергийна агенция (МАЕ) предупреди, че започналото разпространение на ваксини няма бързо да преобърне тенденцията по отношение на световното търсене на петрол, което бе засегнато тежко от пандемията.

МАЕ ревизира надолу прогнозата си за търсенето на петрол с 50 000 барела на ден през тази година и 170 хил. барела на ден през следващата.

✓ Оптимизмът около ваксините подкрепи европейските борси

Основните индекси на водещите фондови борси в Европа записаха повишения в ранната търговия във вторник, след като оптимизма около ваксините засенчи нарастващият брой на заразените с COVID-19 и затягането на ограничителните мерки срещу разпространението на вируса на континента, предаде Ройтерс.

Общият европейски индекс STOXX 600 отчете ръст от 0,45 пункта, или 0,11%, до 392,3 пункта, подкрепен от започналата ваксинация в САЩ, която стана втората западна страна след Великобритания, стартира своята програма за имунизация. Немският показател DAX се напредна с 95,95 пункта, или 0,73%, до 13 319,11 пункта. Френският измерител CAC 40 добави 24,6 пункта към стойността си, или 0,45%, достигайки ниво от 5 552,44 пункта. Водещият индекс на Лондонската борса FTSE 100 се повиши с 4,25 пункта, или 0,07%, до 6 536,08 пункта, като печалбите на бенчмарка бяха ограничени от новината, че Лондон и части от югоизточна Англия минават в най-висока степен на епидемиологична опасност

Междувременно Италия съобщи, че обмисля по-строги мерки за коледните празници, докато по-рано Германия обяви, че повечето магазини ще останат затворени до 10 януари.

„Инвеститорите са фокусирани върху това, че Европейският съюз вероятно ще одобри ваксина д януари. Търговците гледат въздействието на непосредствените ограничителни мерки и блокадите в краткосрочен план“, коментира Дейвид Мадън от CMC Markets UK.

Акциите на германският автомобилен гигант Volkswagen поскъпнаха с 4,98%, след като надзорният съвет на компанията обяви, че дава пълната си подкрепа на главният изпълнителен директор Херберт Дийс, предотвратявайки нова лидерска криза.

Европейският сектор на търговия на дребно изостана в сравнение с останалите, след като акциите на H&M поевтиняха с 3,39% на фона на новината, че продажбите на компанията в местна валута са спаднали с 10% през четвъртото тримесечие.

Загубите в сектора бяха смекчени от скока в цената на книгата на JD Sports с 3,87%, след като търговецът на спортни стоки съобщи, че е придобил американската компания Shoe Palace за 325 милиона долара.

Инвеститорите очакват и двудневното заседание на Федералният резерв на САЩ, което ще започне по-късно днес.

Разнопосочна търговия на Уолстрийт

Основните американски борсови индекси регистрираха смесени резултати в понеделник на фона на предупрежденията на кмета на Ню Йорк за нов локдаун в града, предаде Си Ен Би Си.

Промишленият индекс Dow Jones отчете спад от 184,82 пункта, или 0,62%, до 29 861,55 пункта, като по-рано той се повиши с 200 пункта и достигна рекорден връх. Широкообхватният показател Standard & Poor's 500 се понижи с 15,97 пункта, или 0,44%, до 3 647,49 пункта, записвайки първата си серия от четири поредни сесии на спад от 21 септември насам. Индексът на високотехнологичните дружества Nasdaq напредна с 62,17 пункта, или 0,5%, до 12 440,04 пункта.

Тези резултати дойдоха, след като кметът на Ню Йорк Бил Де Блазио предупреди, че градът скоро може да бъде поставен под „пълнен локдаун“.

„Наблюдаваме ниво на разпространение на коронавируса, каквото не сме виждали от месец май. Трябва да спрем неговата инерция, защото в противен случаи болничната ни система ще бъде под опасност“, коментира той.

Изказването на Де Блазио идва, след като започнаха доставките на ваксината на Pfizer в складове в САЩ. Първата ваксинация в страната се проведе в Ню Йорк. Очаква се тази седмица Американската агенция за контрол на храните и лекарствата (FDA) да публикува оценката си за ваксината на Moderna.

„Очакваме ваксините срещу COVID-19 да бъдат широко достъпни през второто тримесечие на 2021 г., като те ще подкрепят връщането към нормалните нива на икономическа и социална кативност“, коментира Марк Хефели от UBS Global Wealth Management.

Други части на САЩ, както и различни страни по света, вече въведоха по-строги мерки за социално дистанциране.

„Това са блокади, които вредят на глобалния растеж. Въпросът е колко щати и държави ще наложат нов локдаун“, коментира Куинси Кросби от Prudential Financial

Акции от компании, които биха спечелили отварянето на икономиката, поевтиняха. Цените на книгата на United Airlines и Amazon се понижиха с 3,39% и 1,30%.

Понижения в Азия

Основните индекси на водещите борси в Азиатско-тихоокеанския регион записаха предимно понижения във вторник, въпреки ръста на промишленото производство в Китай.

Промишленото производство на Китай е нараснало със 7% през ноември, задминавайки значително ръста от 0,1% през миналия месец. За единадесетте месеца от началото на годината производството се е увеличило с 2,3% спрямо същия период на 2019 г.

Континенталният китайски бенчмарк Shanghai Composite се понижи с 1,89 пункта, или 0,06%, до 3 367,23 пункта, докато по-малкият индекс Shenzhen Composite напредна с 8,74 пункта, или 0,39%, до 2 256,43 пункта. Хонконгският измерител Hang Seng отчете спад от 182,23 пункта, или 0,69%, до 26 207,29 пункта.

Водещият индекс на Токийска фондова борса Nikkei 225 се понижи с 44,6 пункта, или 0,17%, до 26 687,84 пункта.

Южнокорейският показател Kospi записа спад 5,38 пункта, или 0,19%, до 2 756,82 пункта.

В Австралия индексът ASX 200 изтри 28,9 пункта от стойността си, или 0,43%, достигайки ниво от 6 631,3 пункта.

У нас

Индексите на Българската фондова борса (БФБ) регистрираха понижения в ранната търговия. Основният бенчмарк SOFIX отчете спад от 2,49 пункта, или 0,57%, до 435,77 пункта. BGBX40 се понижиха с 0,33 пункта, или 0,33%, до 99,55 пункта. BGTR30 изтри 1,80 пункта от стойността си, или 0,36%, достигайки ниво от 493,70 пункта. BGREIT се понижи с 0,33 пункта, или 0,24%, до 135,47 пункта.

[Cross.bg](#)

✓ От днес в Германия влиза в сила пълнен локдаун

От днес Германия е във втора карантина заради разпространението на коронавируса. До 10 януари затварят всички училища, магазините за несъществени стоки, а контактите се ограничават за празниците.

Разрешават се събирания до най-много петима души от собственото и от още едно домакинство. За Коледа се допуска събиране до четирима души извън семейството. За Нова година - на 31 декември и 1 януари, се забраняват всякакви събирания. В някои провинции е в сила вечерен час.

Българското министерство на външните работи препоръчва на нашите сънародници да се въздържат от пътувания до Германия. За пътуващите се изисква предварителна онлайн регистрация, като местните здравни служби могат да поискат от пристигналите да представят негативен тест за коронавирус, направен не по-късно от 48 часа преди пътуването, или да направят такъв след пристигането си.

✓ Редица държави затягат драстично Covid мерките

От снощи във **Франция** е в сила нов вечерен час като мярка срещу евентуално ново рязко увеличение на случаите на Covid-19. Отпадна въведеното ограничение за излизане от вкъщи само за ограничен период от време за пазар или спорт, а също и за неотложни пътувания.

След пика на втората вълна на заразата миналия месец във Франция сега равнището ѝ рязко намалю. Учени обаче предупреждават за опасност от трета вълна, ако хората не спазват разпоредените мерки по време на предстоящите коледните и новогодишни празници.

В Чехия от днес започва масово доброволно тестване за коронавирус. То ще се извършва в 170 пункта с така наречените бързи антигенни тестове.

А, социологическо проучване показва, че повечето граждани във Великобритания са против разхлабване на противоепидемичните мерки за Коледа.

Световната здравна организация събщи за рекорден брой заразени в света за последната седмица - 4,3 милиона. Увеличил се е и броят на смъртните случаи.

Коста Рика и Панама одобриха използването на ваксината срещу Covid-19 на "Pfizer" и "BioNTech" и така се присъединиха към Съединените щати, Великобритания, Канада, Бахрейн, Мексико, Саудитска Арабия и Сингапур, които също одобриха или предоставиха извънредно разрешение за употреба на препарата.

Германското списание "Шпигел" събщи, че европейската комисия има намерение да осигури за страните - членки на съюза още 180 милиона дози от ваксините срещу коронавирус, производство на "Модерна" и "Пфайзер".

Агенцията по лекарствата на ЕС вече заяви, че ще вземе решение за ваксината на "Pfizer" на 21 декември като се очаква дни след това да бъде издадено регистрационно удостоверение за използването на ваксината на европейския пазар.

Същевременно американското управление за лекарствата обяви, че разрешава пускането в продажба на първи тест срещу Covid-19, който ще може да се ползва вкъщи и да е без рецепта, като тестът ще може да покаже наличието на вируса за 20 минути.

Проучване показва, че 27 % от американците не възнамеряват да се ваксинират срещу коронавируса.

✓ **Теми и гости в сутрешните блокове на телевизиите**

БНТ, „Денят започва“

- Борбата с COVID-19. Докога трябва да останат строгите мерки? Как ще работи изнесенят център за имунизации в София? Коментарът на личните лекари;
- Престъпление и наказание. Какво наказание грози жената, опитала да обере хранителен магазин? Адвокат Марин Марковски с анализ на случая;
- Спорт в пандемията. Кога ще отворят врати спортните зали? Как затварянето се отрази на сектора? Какви идеи за онлайн тренировки предлагат инструкторите?;
- Пазар на труда. Кои са най-предлаганите и най-търсените работни места в момента?;
- За какво трябва да внимаваме когато пазаруваме онлайн?;
- Йордан Йовчев за добрите новини в спорта. Исторически успехи в спортната гимнастика;

Нова телевизия, „Здравей България“

- За ефективността и страничните ефекти на ваксините и за самолечението вкъщи - председателят на Българското научно дружество по фармация - проф. Георги Момеков;
- Какви загуби ще претърпят хотелиерите и ресторантьорите и колко хора ще останат без работа, ако заведенията не бъдат отворени за празниците, както настояват?;
- Родители настояват онлайн обучението да продължи до края на учебната година;
- Защо от Българската болнична асоциация твърдят, че парите в пътеките за лечението на COVID-19 са крайно недостатъчни и искат увеличението им?;
- На живо от социалния дом в Русокастро, където персоналът е карантинен и ще живее във фургози заради много заразени;
- Жители на столичен квартал алармират: Опасен психично болен мъж е върнат в жилището си след лечение, но е оставен без грижи;
- Заради разреден график на междуградските автобуси - медицински сестри и санитарии от русенски села не могат да стигнат на работа в болниците в града;
- „Пълен абсурд“ с Румен Бахов. Жители на Ново село сигнализират институциите и обвиняват тяхна съселянка във вешерство.

✓ **Преглед на печата**

Водещи заглавия на първите страници

- в. 24 часа - Зелен ден за гласуване на възрастни;
- в. Труд - Медиците категорични: Затворете държавата;
- в. Телеграф - КАТ дебне зад девет засади;
- в. Монитор - Кръчмите с резервации за ЧНГ, макар и затворени;

Водещи заглавия на вътрешните страници

- в. 24 часа - Световна дългова криза - заемите на правителствата стигат 53 трилиона долара;
- в. 24 часа - Първи спад на жертвите за седмица от началото на втората вълна -15%;
- в. Труд - Данъчните декларации без членове и алинеи;
- в. Труд - 511 млн. евро дава ЕС за икономиката ни;
- в. Телеграф - Лекарите поискаха удължаване на мерките;
- в. Телеграф - Новите машини Siemens на БДЖ ще теглят влака за морето;

в. Монитор - Бонуси за работещите на първа линия до края на пандемията;

в. Монитор - Съдилищата ще пращат и е-призовки;

Водещи интервюта

в. 24 часа - Проф. Михаил Константинов, математик и избран експерт: Как ще качите в интернет секционен протокол, дълъг 2 м, като машините за гласуване са офлайн?;

в. Труд - Любен Дилов-син пред "Труд": Чудесна любов се прави по време на пандемия... Истинска!;

в. Телеграф - Професор Георги Рачев, климатолог: Без шейни за коледа;

в. Монитор - Тарикатите - без поклонници;

Водещи анализи

в. 24 часа - Ваксина като татуировка;

в. Труд - Левият популизъм ни води към катастрофа;

в. Монитор - Проф. Михаил Константинов, математик и експерт по избори: Девет са възможните дати за вота - изборът е голям, но не и лесен;

в. Телеграф - Мисия ваканция е възможна.

✓ Предстоящи събития в страната на 16 декември

София

- От 9.00 ч. ще се проведе редовно заседание на Народното събрание.
- От 10.00 ч. ще се проведе заседание на Министерски съвет чрез видеоконферентна връзка.
- От 11.30 ч. Комисията по околната среда и водите ще проведе заседание.
- От 13.30 ч. в заседателната зала в сградата на Висшия съдебен съвет Прокурорската колегия ще проведе заседание.
- От 14.00 ч. Комисията по икономическа политика и туризъм ще проведе заседание.
- От 14.30 ч. Комисията по вътрешна сигурност и обществен ред ще проведе заседание.
- От 14.30 ч. Комисията по земеделието и храните ще проведе заседание.
- От 14.30 ч. Комисията по правни въпроси ще проведе заседание.
- От 15.00 ч. Комисията по регионална политика, благоустройство и местно самоуправление ще проведе заседание.
- От 10.00 до 12.00 ч. онлайн ще се проведе събитие, на което ще бъде представен Годишният доклад за климатичните промени и човешкото здраве.
- От 11.00 ч. чрез платформата ZOOM ще бъдат представени резултатите от национално представително проучване за обществените нагласи на българите към медиите в страната.
- От 11.00 ч. Медийна програма Югоизточна Европа на фондация „Конрад Аденауер“ ще бъде представено Националното представително проучване, проведено през ноември 2020 г. от изследователски център „Тренд“.

***

Добрич

- От 8.00 ч. във „Фейсбук“ страницата на Младежки център - Добрич ще бъдат представени наградени есета от Областен конкурс за есе на тема: "Промени ли ни изолацията към по-добри?" реализиран от Община град Добрич, Младежки център - Добрич и Фондация „Лумос“, България.
- От 11.30 ч. в Младежки център - Добрич ще се състои благотворителна инициатива „Коледно вълшебство сътвори“.

***

Сливен

- От 09.00 ч. в зала „Май“ ще се проведе заседание на Общинския съвет.

***

Шумен

- От 10.00 ч. чрез платформата ZOOM ще се проведе пресконференция на ОИЦ Шумен.

Всички досегашни броеве на "ЕЖЕДНЕВЕН МЕДИЕН МОНИТОРИНГ" от началото на 2020 г. до днес може да намерите на адрес: <http://bica-bg.org/?p=5966> В секция МЕДИИ/ЕЖЕДНЕВЕН МЕДИЕН МОНИТОРИНГ на уебсайта ни е запазен и пълен архив на изданията от 2011 г. до 2019 г.